

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERSITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Financování investiční akce obce v oblasti životního prostředí
Financing of the Municipal Investment Project in the Environment Area

Student: Ivana Horáková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph.D

OSTRAVA 2010

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 2 jsem převzala z Obecního úřadu obce Moravičany. Všechny použité informační zdroje jsem uvedla v seznamu použité literatury“.

V Šumperku dne 7. 5. 2010

.....
Ivana Horáková

Obsah

1.	ÚVOD	1
2.	ZÁKLADNÍ PRINCIPY HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ	3
2.1	OBEC	3
2.1.1	<i>Působnost a funkce obce</i>	<i>4</i>
2.1.2	<i>Orgány obce a jejich činnost.....</i>	<i>5</i>
2.2	ÚZEMNÍ ROZPOČET	9
2.2.1	<i>Rozpočtový proces.....</i>	<i>10</i>
2.2.2	<i>Rozpočtová skladba.....</i>	<i>12</i>
2.3	PŘÍJMY A VÝDAJE ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ	13
2.3.1	<i>Příjmy rozpočtů obcí.....</i>	<i>14</i>
2.3.2	<i>Výdaje rozpočtů obcí.....</i>	<i>18</i>
3.	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE	20
3.1	HISTORIE OBCE	20
3.2	SOUČASNOST OBCE	21
3.3	ROZPOČTY OBCE MORAVIČANY	22
3.3.1	<i>Vlastní příjmy obce</i>	<i>24</i>
3.3.2	<i>Přijaté dotace.....</i>	<i>29</i>
3.3.3	<i>Výdaje obce.....</i>	<i>32</i>
4.	FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍ AKCE OBCE V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	34
4.1	LEGISLATIVNÍ PODMÍNKY PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADNÍMI VODAMI	34
4.2	SOUČASNÝ STAV KANALIZACE V OBCE.....	35
4.3	VÝSTAVBA KANALIZAČNÍ SÍTĚ A ČOV V OBCE	36
4.4	MOŽNÉ VARIANTY FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍ AKCE	36
4.4.1	<i>Financování kanalizace a ČOV z vlastních zdrojů.....</i>	<i>37</i>
4.4.2	<i>Financování kanalizace a ČOV formou dotace.....</i>	<i>37</i>
4.4.3	<i>Financování kanalizace a ČOV formou úvěru</i>	<i>39</i>
4.5	NAVRŽENÁ VARIANTA FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍ AKCE OBCE	41
5.	ZÁVĚR.....	44
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		
SEZNAM ZKRATEK		
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE		
PŘÍLOHY		

1. ÚVOD

System veřejných financí je v České republice koncipován na základě vertikální struktury modelu fiskálního federalismu, uspořádání rozpočtových soustav je tedy víceúrovňové. Rozpočtová soustava v ČR je tvořena státním rozpočtem, veřejnými fondy, rozpočty územních samosprávných celků, rozpočty příspěvkových organizací a organizačních složek a rozpočtem Evropské unie (EU). Jednotlivé úrovně rozpočtové soustavy jsou vzájemně provázány. Z hlediska systému rozdělování veřejných prostředků mezi jednotlivé úrovně rozpočtové soustavy v ČR, hovoříme o fiskálně decentralizovaném systému rozpočtové soustavy. Decentralizace se zde vyznačuje především tím, že stát přenáší část svých kompetencí a odpovědnosti za zajištění veřejných statků na nižší územní samosprávné celky.

Obec je tedy základním prvkem soustavy územních samosprávných celků s právem na samosprávu, a povinností vykonávat státní správu, v zákonem stanoveném rozsahu.

Postavení jednotlivých územních celků definuje Ústava ČR. Základním územním samosprávným celkem jsou obce (přibližně 6250), vyšším územním samosprávným celkem jsou kraje (14). Obce jsou vymezeny zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), kraje vymezuje zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

Bakalářská práce je zaměřena na základní územní samosprávné celky, tedy obce a jejich hospodaření. Vzhledem k omezeným zdrojům kterými disponují, je pro obce prioritním úkolem, jejich účelné a hospodárné využití k zajištění veřejných statků pro své občany a také zajištění dlouhodobého rozvoje obce.

Cílem bakalářské práce je navrhnout vhodnou variantu financování nákladnější investiční akce obce, jakou je např. výstavba veřejné kanalizační sítě, která bude co možná nejméně zatěžovat obecní rozpočet.

Hypotézou bakalářské práce je, že i u malých obcí je možné nalézt finanční prostředky k financování nákladnější investiční akce, kterou je výstavba veřejné kanalizační sítě.

K ověření výše uvedené hypotézy budou použity metody komparace a analýzy rozpočtů obce v letech 2005 – 2009. Dále bude použito metody syntézy a metody dedukce, na základě kterých bude v závěru práce navržena nejvhodnější varianta financování investiční akce v obci.

Jak kdysi řekl Tomáš Baťa: „Každá lidská činnost se nakonec musí nějak projevit v číslech.“ Je tedy nezbytné důkladně zvážit formu financování investičních akcí obce.

Bakalářská práce je rozvržena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zaměřena na obec, její hospodaření, orgány a působnost, rozpočet a rozpočtovou skladbu. Dále jsou v ní vymezeny druhy příjmů a výdajů obecních rozpočtů. Příjmy jsou rozděleny na daňové, nedaňové, kapitálové a transfery. Výdaje jsou členěny na běžné a kapitálové.

Praktická část je zaměřena na obec Moravičany, její historii a současnost a následně na analýzu hospodaření obce v letech 2005 – 2009, dále zahrnuje analýzu vlastních příjmů a přijatých dotací obce. Poté následuje představení konkrétní investiční akce, kterou je výstavba kanalizační sítě v obci. Následně jsou představeny možné varianty financování, a na závěr je zvolena varianta nejlépe vyhovující konkrétním podmínkám dané investiční akce i rozpočtovým možnostem obce Moravičany.

Obec Moravičany se nachází v Olomouckém kraji, v okresu Šumperk, podle údajů Českého statistického úřadu k 1. 1. 2010 žije v obci 1254 obyvatel. Katastrální území obce zahrnuje chráněné krajinné území Litovelské Pomoraví, proto obec dlouhodobě řeší potřebu výstavby kanalizační sítě.

2. ZÁKLADNÍ PRINCIPY HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Postavení obcí je legislativně upraveno zákonem č. 1/1993 v Ústavě ČR, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č.128/2000 Sb. o obcích. Hospodaření obcí se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších úprav.

2.1 Obec

Obec je definována jako společenství občanů, vymezené hranicí území obce s právem na samosprávu.

Občanem obce je podle zákona o obcích fyzická osoba, která je státním občanem ČR a je v obci hlášena k trvalému pobytu nebo osoba, které bylo zastupitelstvem obce uděleno čestné občanství. Občané obce mají právo volit a být voleni, podle podmínek stanovených zvláštním zákonem. Dále mají právo vyjadřovat se k návrhu rozpočtu, nahlížet do rozpočtu, podávat orgánům obce své návrhy a připomínky, vyjadřovat svá stanoviska k projednávaným věcem na zasedání obecního zastupitelstva.

Území obce tvoří jedno nebo více katastrálních území. Každá část území ČR je součástí území některé obce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

V ČR rozlišujeme tyto druhy obcí:

- **obce**, které nejsou městy;
- **městysy** - pokud užívalo toto označení v minulosti, o udělení názvu rozhoduje na návrh obce předseda PS;
- **města** - pokud užívalo toto označení v minulosti nebo má více než 3000 obyvatel, o udělení názvu rozhoduje na návrh obce předseda PS;
- **obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností;**
- **statutární města** – v současnosti je V ČR 23 statutárních měst;
- **Hlavní město Praha**, zřízené zvláštním zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Obec je veřejnoprávní korporací s právem na samosprávu, vlastní majetek a právo s ním hospodařit, dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších úprav.

2.1.1 Působnost a funkce obce

Každá obec je povinna plnit funkce, definované zákonem o obcích. První funkcí je výkon vlastní samosprávné funkce, tzv. samostatné působnosti, druhou výkon přenesené funkce tzv. přenesené působnosti.

Samostatná působnost

Samostatná působnost obce, vychází z ústavy ČR, která stanoví, že každá obec má právo na samosprávu. Orgánům kraje a státu je dovoleno zasahovat do výkonu samosprávné působnosti obcí jen v případech, vyžaduje-li to ochrana zákona a jen zákonem stanoveným způsobem.

„Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.“¹

Samostatná působnost obce zahrnuje především rozhodování o hospodaření obce, schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce, zřizování trvalých a dočasných peněžních fondů obce. V samostatné pravomoci obce je také zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce. K výkonu samostatné působnosti dále náleží schvalování programu rozvoje obce, rozhodování o spolupráci s jinými obcemi, navrhování změn katastrálního území uvnitř obce, vydávání obecně závazných vyhlášek obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí, rozhodování o místním referendu, atd.

Přenesená působnost

Spolu se samosprávou vykonávají obce také přenesenou působnost, která spočívá ve výkonu státní správy, kterou na obec delegoval stát. Za výkon státní správy obec zodpovídá státu. Základní rozsah státní správy, který vykonávají všechny obce, zahrnuje např. evidenci obyvatel, volební záležitosti atd. Na některé obce je delegován výkon státní správy v širší míře.

¹ § 35 ods. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, obecní zřízení

V závislosti na míře přenesené působnosti rozlišujeme tyto kategorie a počty² obcí:

- obce vykonávající základní rozsah státní správy – 5003 obcí;
- obce s matričním úřadem – 622 obcí;
- obce se stavebním úřadem – 230 obcí;
- obce s pověřeným obecním úřadem – 183 obcí;
- obce s rozšířenou působností – 205 obcí.

„Při výkonu přenesené působnosti se obec řídí právním řádem, ale i usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních orgánů (ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy), s výjimkami při vydávání nařízení obce a při rozhodování o právech, právem chráněných vjemech a povinnostech osob (vnější formy činnosti obce), kdy se řídí jen právním řádem.“³

2.1.2 Orgány obce a jejich činnost

Orgány obce v ČR tvoří zastupitelstvo obce⁴ (ZO), rada obce (RO), starosta a jeho zástupci, obecní úřad, výbory a komise.

Zastupitelstvo obce

Obecní zastupitelstvo je voleným orgánem obce, členové jsou voleni v komunálních volbách na čtyřleté období. Počet členů zastupitelstva obce, je závislý zejména na počtu obyvatel obce a velikosti územního správního obvodu obce.

Počet členů ZO v závislosti na počtu obyvatel

- do 500 obyvatel – 5 až 15 členů;
- od 501 do 3000 obyvatel – 7 až 15 členů;
- od 3001 do 10 000 obyvatel – 11 – 25 členů;
- od 10 001 do 50 000 obyvatel – 15 – 35 členů;
- od 50 001 do 150 000 obyvatel – 25 – 45 členů;
- nad 150 000 – 35 – 55 členů.

² Počty obcí dle zákona č. 489/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010

³ KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva. Praha: Linde, 2007. s. 148.

⁴ U měst se používá názvosloví: zastupitelstvo města, rada města, starosta a městský úřad. Podobně u městysů: zastupitelstvo městyse, rada městyse, starosta a úřad městyse

Zastupitelé se schází dle potřeby minimálně však jednou za tři měsíce. Zasedání zastupitelstva obce svolává a zpravidla řídí starosta obce. Jednání ZO je ze zákona veřejné, ke schvalování je nutná nadpoloviční většina všech členů.

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve všech záležitostech náležících do samosprávné působnosti obce, a dále o některých majetkoprávních úkonech.

„V rámci **samostatné působnosti** je ZO vyhrazeno např. schvalovat program rozvoje obce; schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce; zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy; zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce; vydávat obecně závazné vyhlášky obce; volit z řad členů ZO starostu, místostarosty a další členy rady obce a odvolávat je z funkce; zřizovat a zrušovat výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce.

V **majetkoprávních úkonech** je ZO oprávněno rozhodovat zejména o nabytí a převodu nemovití; poskytnutí věcných nebo peněžitých darů; poskytnutí dotací nad 50 tis; o peněžitých i nepeněžitých vkladech do právnických osob; uzavírání smluv o přijetí a poskytnutí úvěru nebo půjčky; vydání komunálních dluhopisů“⁵

Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti. Počet členů rady je lichý, minimálně 5 a maximálně 11 členů, současně nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů ZO. V obcích kde obecní zastupitelstvo tvoří méně než 15 zastupitelů se rada obce nevolí, její pravomoci zde vykonává starosta. Členy rady jsou starosta, místostarostové a ostatní volení členové rady. Jednání rady obce je neveřejné, usnesení rady je schváleno, pokud pro návrh hlasuje nadpoloviční většina všech členů.

Radě obce je dle § 102 ods.1 a 2 zákona o obcích, vyhrazeno především připravovat návrhy pro jednání ZO a zajistit plnění jím přijatých usnesení; dále zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu; provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce; vydávat nařízení obce; zřizovat a zrušovat komise rady; schvalovat organizační řád obecního úřadu, atd.

⁵ § 84 - 85 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, obecní zřízení

„V samostatné působnosti podléhá obecnímu zastupitelstvu, v rámci přenesené působnosti (výkonu státní správy) obce se rozhoduje na základě zákona.“⁶

Starosta obce

Starosta je statutárním orgánem obce, zastupuje ji navenek. Je volen zastupitelstvem obce z řad jeho členů, za výkon svojí funkce je starosta odpovědný ZO. Starosta musí být občanem České republiky. Starosta jmenuje a odvolává, se souhlasem ředitele krajského úřadu, tajemníka obecního úřadu a stanoví jeho plat. Pokud v obci tajemník není, tajemníka plní starosta úkoly zaměstnavatele, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce, a zabezpečuje výkon přenesené působnosti obce. Po projednání s ředitelem krajského úřadu (KÚ) může svěřit výkon přenesené působnosti v určitých věcech komisi. Starosta obce zodpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok a podepisuje právní předpisy obce.⁷

Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele úřadu stojí starosta. V obcích s pověřeným obecním úřadem a obcích s rozšířenou působností se funkce tajemníka zřizuje vždy, je zaměstnancem obce. Ostatní obce mohou zřídit funkci tajemníka obecního úřadu. Tajemník obecního úřadu je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti starostovi.

Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti zajišťuje plnění úkolů, uložených mu zastupitelstvem nebo radou obce, je nápomocen výborům a komisím, při jejich činnostech a rozhoduje v případech stanovených zvláštním zákonem. OÚ vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce.

⁶ PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 89 s. ISBN 80-7261-086-4

⁷ § 103 -108 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, obecní zřízení

Poradní a kontrolní orgány obce

Zastupitelstvo obce (resp. rada obce) může zřídit výbory (resp. komise), jako své iniciativní a poradní orgány. Rámec pravomocí výborů i komisí vymezuje zákon o obcích, obecní zřízení.

Výbory

Výbory předkládají zastupitelstvu obce své návrhy a stanoviska. Plní úkoly, zadané zastupitelstvem obce. ZO zřizuje povinně finanční a kontrolní výbor. Zastupitelstvo obce má též povinnost zřídit výbor pro národnostní menšiny, předpokladem zřízení je splnění zákonem stanovených podmínek, v obci může být zřízen i osadní výbor.

Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plnění úkolů, kterými je pověřilo ZO. Finanční výbor musí být nejméně tříčlenný, jeho členy však nesmí být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na OÚ. Usnesení výboru je platné, pokud s ním souhlasí nadpoloviční počet všech členů výboru.

Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení ZO a rady obce, je-li zřízena, dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úrovni samostatné působnosti a v plnění dalších kontrolních úkolů, jimiž je pověřil ZO. Také kontrolní výbor musí být nejméně tříčlenný.

Výbor pro národnostní menšiny je povinná zřídit obec, v jejímž územním obvodu žilo při posledním sčítání lidu minimálně 10 % obyvatel, kteří se hlásí k jiné národnosti než české. Příslušníci dané menšiny musí vždy tvořit nejméně polovinu všech členů tohoto výboru.

Osadní výbor může být zřízen zastupiteli v místních částech obce, minimální počet členů tohoto výboru jsou 3 členové. Členy osadního výboru jsou osoby trvale žijící v dané části obce. Osadní výbor je oprávněn navrhnout ZO, radě obce a výborům návrhy, které se týkají rozvoje dané části obce.

Komise

Rada obce může zřídit komise, jako své iniciativní a poradní orgány. Pokud je komisi svěřen výkon přenesené působnosti v obci, stává se výkonným orgánem. Členové komise jsou v takovém případě povinni prokázat zvláštní odbornou způsobilost v oblasti výkonu přenesené působnosti. Komisi je při výkonu samostatné působnosti odpovědná radě obce, v záležitostech spadajících do výkonu přenesené působnosti se komise zodpovídá starostovi. Ke schválení usnesení je nutná nadpoloviční většina všech členů komise.

2.2 Územní rozpočet

ÚSC jsou ze zákona povinny sestavovat územní rozpočet a hospodařit podle něj, mimorozpočtové fondy zřizují a evidují na základě svého rozhodnutí.

Územní rozpočet je finanční plán, podle kterého se řídí finanční hospodaření obce během rozpočtového období. Rozpočtové období trvá jeden kalendářní rok. Rozpočet je sestavován každoročně, při sestavování ročního rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu územních samosprávných celků.

Rozpočet ÚSC je možné definovat jako bilanci příjmů a výdajů obce v daném kalendářním roce. Do rozpočtu se nezahrnují příjmy a výdaje z podnikatelské činnosti, cizí a sdružené prostředky. Skladba rozpočtu by měla vycházet z rozpočtové skladby.

Rozpočet se obvykle **sestavuje jako vyrovnaný**, může být schválen jako přebytkový, pokud určité příjmy v daném roce jsou určeny pro využití v následujících letech. Rozpočet je možné sestavit také jako schodkový, ale pouze za předpokladu že tato ztráta bude uhrazena buďto z finančních prostředků z minulých let, nebo ze smluvně zajištěného úvěru či půjčky. Rozpočet nazýváme vyrovnaný, pokud se příjmy a výdaje rozpočtu rovnají, pokud jsou rozpočtové příjmy větší než rozpočtové výdaje, jedná se o rozpočet přebytkový a v případě, že výdaje převyšují příjmy, mluvíme o rozpočtu schodkovém (deficitním), takový rozpočet je dlouhodobě nežádoucí.

„Každý veřejný rozpočet plní tři důležité funkce, a to:

- alokační – která je na úrovni územní samosprávy rozhodující;

- redistribuční – její využití na úrovni územní samosprávy je však omezené, zejména ve vztahu k sociálně slabším občanům, na úrovni územní samosprávy jsou využívány zpravidla pouze sociální výpomoci;
- stabilizační – její využití na úrovni územní samosprávy je též omezené, nicméně ve vyspělých zemích územní samospráva svými aktivitami ovlivňuje růst ekonomického potenciálu daného území.“

Rozpočet obce, stejně jako rozpočty vyšších stupňů územní samosprávy, jsou nástrojem realizace koncepce ekonomického a sociálního rozvoje daného území, nástrojem prosazování poslání územní samosprávy, nástrojem financování volebních programů, nástrojem prosazování lokálních zájmů a preferencí obyvatelstva žijících na daném území.

2.2.1 Rozpočtový proces

„Rozpočtový proces představuje činnost orgánů, a to jak volených, tak výkonných, spojenou se sestavením návrhu územního rozpočtu, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období, průběžnou a následnou kontrolou jeho plnění a sestavení a schválení závěrečné skutečné bilance hospodaření.“ Rozpočtové období ÚSC trvá jeden kalendářní rok, souhrn částí rozpočtového procesu trvá 1,5 až 2 roky, z důvodu přípravy a následné kontroly, kterou je možno provést až po skončení rozpočtového období.

Obecné zásady rozpočtového procesu:

- **každoroční sestavování a schvalování** – územní rozpočty jsou sestavovány každoročně, pokud nejsou schváleny před začátkem rozpočtového období, musí obec hospodařit podle rozpočtového provizoria,
- **realnost a pravdivost** – spočívá v reálném odhadu příjmů a výdajů, aby bylo možné splnit rozpočet bez výrazných odchylek,
- **úplnost a jednotnost** – sestavený rozpočet by měl obsahovat všechny záměry, jednotnost vyjadřuje sestavení podle rozpočtové skladby,
- **dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu** – je základním předpokladem úspěšného hospodaření,
- **publicita rozpočtu** – povinnost zveřejnit návrh rozpočtu nejméně 15 dnů před jeho projednáním, vhodnou formou tj. na úřední desce OÚ i v elektronické podobě, cílem je seznámení občanů s dokumentem a možnost jejich kontroly.

Rozpočtový proces je souhrn následujících etap⁸:

- **sestavení návrhu rozpočtu** odpovědným výkonným orgánem;
- **projednání a schválení návrhu** nadpoloviční většinou všech členů zastupitelstva, po schválení následuje tzv. rozpis rozpočtu podle podrobné rozpočtové skladby na jednotlivé položky a paragrafy;
- za **plnění rozpočtu** jsou odpovědné výkonné orgány a změny, které navrhnou, schvaluje zastupitelstvo obce;
- **průběžná kontrola** plnění rozpočtu je prováděna výkonnými i volenými orgány;
- sestavení přehledu o skutečném plnění rozpočtu za uplynulé rozpočtové období, sestavuje příslušný výkonný orgán, projednání a **následnou kontrolu** provádí volený orgán.

Během rozpočtového období dochází z důvodů, např. organizačních změn nebo změny právních předpisů, k potřebě změn ve schváleném rozpočtu, tyto úpravy se nazývají rozpočtové opatření. Rozpočtová opatření schvaluje zastupitelstvo obce, ale může tuto pravomoc svěřit i radě obce. Mezi rozpočtová opatření patří povolené přesuny rozpočtových prostředků mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů rozpočtu, použití nových nepředpokládaných prostředků a vázání rozpočtových prostředků (tj. vázání na určený účel). Rozpočtová opatření se podle zákona č. 250/2000 Sb., evidují v časové posloupnosti.

Po skončení kalendářního roku je nutné provést následnou kontrolu plnění rozpočtu obce v podobě závěrečného účtu obce, zpracovaného podle podrobné rozpočtové skladby. Nedílnou součástí projednání závěrečného účtu ÚSC je povinnost nechat si zkontrolovat své hospodaření za uplynulé rozpočtové období krajským úřadem nebo auditorem, přezkoumání hospodaření upravuje zvláštní právní předpis. Zpráva o výsledku přezkoumání se předkládá jako součást závěrečného účtu obce ke schválení zastupitelstvu obce, které projednání uzavírá vyjádřením „bez výhrad“ nebo „s výhradami“, v druhém případě je nutné přijmout opatření k odstranění nedostatků v hospodaření. Závěrečný účet je ZO povinno projednat do 30. 6. následujícího roku. Stejně jako u návrhu rozpočtu, také návrh závěrečného účtu obce musí být zveřejněn nejméně 15 dnů před jeho projednáním ZO, a to vhodnou formou a ve vhodném rozsahu.

⁸ Volná citace - PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4

2.2.2 Rozpočtová skladba

Podrobné členění příjmů a výdajů územních rozpočtů v ČR upravuje závazná rozpočtová skladba, platná pro celou soustavu veřejných rozpočtů, která umožňuje komplexní pohled na finanční hospodaření, umožňuje analyzovat peněžní operace v rámci běžné a kapitálové části územních rozpočtů, na základě jejich třídění. Umožňuje přehledně zjistit potřebné informace v jednotlivých etapách rozpočtového procesu a je též možné srovnávat jednotlivé rozpočty, jednak v čase a jednak prostorově.⁹ Její podoba je dána vyhláškou MF č. 323/2002 Sb. v aktuálním znění.

Rozpočtová skladba se člení z hlediska:

- **odpovědnostního** – pro obce a kraje je nepovinné, používá se především u státního rozpočtu;
- **druhového** – je základem třídění a týká se všech finančních operací územního celku;
- **odvětvového** – udává, na jaký účel byly prostředky použity, zahrnuje pouze všechny; výdajové operace, u územních rozpočtů i nedaňové a kapitálové příjmy;
- **konsolidačního** – upravuje tzv. záznamové jednotky.

Druhé třídění rozděluje finanční operace ÚSC na příjmy, výdaje a financování. V příjmech jsou zahrnuty veškerá nenávratná inkasa (nezahrnují tedy půjčky, úvěry a návratné finanční výpomoci). Výdaje představují všechny nenávratné platby, nezahrnují však splátky úvěrů apod. Financování obsahuje návratné peněžní prostředky související s likviditou.

Jednotlivé finanční operace podrobně dělí na třídy, seskupení položek, podseskupení položek a položky.

Druhé třídění rozpočtové skladby používá tyto třídy: daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, běžné výdaje, kapitálové výdaje a financování.

Odvětvové třídění rozlišuje jednotlivé peněžní operace na základě účelu použití, ke značení se používá čtyřmístný kód. V rámci odvětvové struktury rozpočtové skladby se používá rozdělení na skupiny, ty se dále člení na oddíly, pododdíly a paragrafy.

Odvětvové třídění rozlišuje tyto skupiny:

⁹ Volná citace - PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4

1. Skupina: Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
2. Skupina: Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
3. Skupina: Služby pro obyvatelstvo
4. Skupina: Sociální věci a politika zaměstnanosti
5. Skupina: Bezpečnost státu a právní ochrana
6. Skupina: Všeobecná veřejná správa a služby

Konsolidační třídění upravuje rozpočtová skladba, principiálně se jedná o vyloučení duplicitních položek tzv. záznamových jednotek, které souvisí např. s přijetím dotace z jiného rozpočtu a její následný převod příspěvkové organizaci obce. Vyrušením takových položek, které vstupují do územního rozpočtu duplicitně, tzn. na straně příjmů i výdajů tzn., konsolidací rozpočtu se nezmění výsledná bilance rozpočtu, ale pouze jeho objem.

Pro **hodnocení vyrovnanosti rozpočtu** se užívá základní rovnice rozpočtové skladby, a to:

Příjmy – výdaje = přebytek (+) nebo schodek(-) = (-) nebo (+) financování

V této rovnici srovnáváme pouze příjmy a výdaje připadající na daný kalendářní rok.

2.3 PŘÍJMY A VÝDAJE ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

Příjmy a výdaje obcí vymezuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Stejně jako rozdělujeme rozpočty obcí na běžnou a kapitálou část, rozlišujeme též běžné a kapitálové příjmy a výdaje obcí.

Běžné příjmy se většinou pravidelně každoročně opakují a slouží k úhradě provozních (neinvestičních) potřeb obce, prostřednictvím **běžných výdajů**.

Naproti tomu **kapitálové příjmy** je možné definovat jako nahodilé či jednorázové, neopakující se příjmy určené k úhradě dlouhodobých investičních potřeb obce prostřednictvím **kapitálových výdajů** obce.

2.3.1 Příjmy rozpočtů obcí

Na základě druhového třídění rozpočtové skladby se příjmy územních rozpočtů dělí na dvě základní podskupiny, a to **vlastní příjmy**, jak běžné, tak kapitálové, a **přijaté dotace**. Jde o jejich začlenění mezi daňové, nedaňové a kapitálové příjmy, a dotace, s dalším podrobnějším členěním.¹⁰

Příjmy rozpočtu obce tvoří: příjmy z vlastního majetku a majetkových práv; příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti; příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle tohoto¹¹ zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila; příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů, zejména ze správních poplatků z této činnosti; příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce; výnosy z místních poplatků podle zvláštního zákona;¹² výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona;¹³ dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů, dotace z rozpočtu kraje; prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem obce; přijaté peněžité dary a příspěvky a jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.

Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří rozhodující a stabilní zdroje vlastních příjmů obcí. Daňové příjmy zahrnují příjmy z daní a příjmy z poplatků, oba uvedené druhy budou dále podrobněji popsány.

¹⁰ PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Managament Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4

¹¹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

¹² Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹³ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

Daňové příjmy rozpočtů obcí tvoří¹⁴:

- výnos daně z nemovitosti; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,
- podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c),
- podíl na 21,4 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),
- podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu h) a v § 3 odst. 1 písm. a),
- 30 % z výnosu záloh¹⁵ na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti, a výnosu daně (vyrovnání a dodatečně přiznaná nebo dodatečně vyměřená daň) z příjmů fyzických osob, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se daňová povinnost vztahuje, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby¹⁶ a s výjimkou daně (záloh na daň) z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků¹⁷ srážených a odváděných plátcem daně. Bydlištěm se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu fyzické osoby,
- daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby.

¹⁴ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ § 38a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶ § 36 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷ § 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Součástí daňových příjmů obcí jsou také místní a správní poplatky. Výběr místních poplatků se řídí zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. V kompetenci ZO je rozhodnutí o tom, které druhy místních poplatků a v jaké výši (v rámci zákona) budou na území obce vybírány.

Posledním druhem vlastních příjmů obce jsou správní poplatky (podle zákona č. 10/1993 Sb., o správních poplatcích), které vybírají obce při výkonu přenesené působnosti, jedná se např. o poplatek za ověření podpisu nebo razítka, vydání stavebního povolení, atd.

Nedaňové příjmy obcí

Nedaňové příjmy obcí vznikají v souvislosti s vlastní hospodářskou činností obce, bývají proto také označovány jako uživatelské poplatky, a slouží k částečné úhradě služeb, které poskytuje obec.

Nedaňové příjmy zahrnují především:

- příjmy z vlastní činnosti;
- příjmy z pronájmu majetku;
- sankční pokuty;
- příjmy od organizací zřízených a založených obcí;
- dary a příspěvky;
- uživatelské poplatky.

Mezi nedaňové příjmy obcí je rovněž zařazena úhrada z dobývacího prostoru, na které se obec podílí se státem, který tuto úhradu vybírá z dobývání vyhrazených surovin a to podle tržní hodnoty vydobyté suroviny a podle plochy, kterou zabírá dobývání suroviny.

Kapitálové příjmy obcí

Kapitálové příjmy zahrnují příjmy obcí z prodeje dlouhodobého hmotného, nehmotného a investičního majetku. Tato skupina příjmů obcí je jednorázovým příjmem obce.

Nenávratné transfery (Dotace)

„Dotace z rozpočtové soustavy do územních rozpočtů jsou projevem existence přerozdělovacích procesů uvnitř soustavy veřejných rozpočtů, projevem solidarity. Potřeba dotací se většinou zdůvodňuje potřebou obecné podpory obcí a regionů i podporou specifických činností, na kterých má stát zájem, které jsou také většinou výsledkem přenesení odpovědnosti za zabezpečování některých, zejména preferovaných veřejných statků ze státu na obce a na vyšší stupně územní samosprávy.“¹⁸

Hospodaření obcí většinou není finančně soběstačné. Objem vlastních příjmů obcí zpravidla nestačí k financování potřebných výdajů. Obce, proto potřebují určitou míru dodatečných finančních prostředků, které jsou obcím poskytovány formou dotací ze státního rozpočtu, z mimorozpočtových fondů a také z rozpočtů krajů.

Dotace obcím se člení na běžné, které slouží k financování pravidelně se opakujících potřeb provozního charakteru a kapitálové, které jsou poskytovány jednorázově na financování dlouhodobých investičních potřeb obcí. Dále můžeme dotace dělit na účelové, které jsou obcím poskytovány na financování konkrétních potřeb, a neúčelové dotace jsou nepodmíněné a jejich poskytnutí není omezeno na financování konkrétní potřeby.

V současnosti jsou obcím poskytovány dvě základní skupiny dotací, a to nárokové a nenárokové.

Nárokové dotace

Jako nárokové dotace jsou označovány takové dotace, které jsou obcím poskytovány ze zákona o státním rozpočtu. Obcím jsou nárokové dotace poskytovány automaticky (při splnění určitých podmínek), nemusí tedy o jejich přidělení žádat.

V roce 2010 budou obcím poskytnuty tyto nárokové dotace¹⁹:

- **příspěvek na školství** (příspěvek na žáka) – je poskytován obcím, které jsou zřizovateli mateřských a základních škol, rozhodujícím kritériem je počet dětí navštěvujících školu, bez ohledu na místo bydliště (v roce 2010 – 1401/žáka)
- **příspěvek na vybraná zdravotnická zařízení** – je určen obcím, které jsou jejich zřizovateli např. jeslí

¹⁸ PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Managament Press, 2004. 291 s. ISBN 80-7261-086-4

¹⁹ Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010

- **dotace na výkon státní správy** – je poskytován obcím na úhradu nákladů spojených s výkonem přenesené státní správy, jejich výše závisí na velikosti správního obvodu u nejvyšší dosažené správní činnosti, vyjádřené počtem obyvatel a rozsahu výkonu přenesené působnosti;
- **dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím** – jsou poskytovány obcím, na které přešly některé zřizovatelské funkce ze zrušených okresních úřadů, kritériem pro poskytnutí je rozsah činností, které příslušná obec převzala.

Nenárokové dotace

Nenárokové dotace mohou obce získat z rozpočtových kapitol státního rozpočtu, z rozpočtu kraje, ze státních fondů a z fondů EU. O tento druh dotací musí obce žádat na základě stanovených pravidel, formou vypracovaných záměrů, projektů a programů. Získání nenárokových dotací tedy závisí na aktivitě obce a na kvalitě zpracovaných projektů. Mezi nenárokové dotace se řadí např. program obnovy venkova, program podpory ze státního fondu životního prostředí, dotace předstupních fondů EU a mnoho dalších.

2.3.2 Výdaje rozpočtů obcí

Výdaje obcí můžeme členit z několika hledisek. Z hlediska rozpočtového plánování rozlišujeme výdaje plánovatelné a neplánovatelné. Nejčastěji se používá členění výdajů z ekonomického hlediska, tzn. na běžné a kapitálové výdaje.

Běžné výdaje obcí zahrnují především výdaje spojené s výkonem samosprávy a státní správy, výdaje za závazky vyplývající pro obce ze zákona, závazky ze spolupráce s jinými obcemi, úhradu úroků z úvěrů a půjček a výdaje na emise vlastních dluhopisů.

Kapitálové výdaje pro obec představují nahodilé, zpravidla neopakující se výdaje. Jedná se zejména o výdaje na pořízení dlouhodobého nehmotného i hmotného majetku.

Zadluženost obcí

S výdaji územních rozpočtů úzce souvisí problém zadluženosti obcí. Při rozhodování ZO o výdajích, a to zejména kapitálových, je nutné přihlížet k míře zadluženosti obce a mít na paměti, že učiněná rozhodnutí zavazují obec na delší časové období.

Vzhledem ke zvyšující se zadluženosti obcí, bylo schváleno usnesení vlády ČR ze dne 12. listopadu 2008 č. 1395, o monitoringu hospodaření obcí a o zrušení usnesení vlády ze dne 14. dubna 2004 č. 346, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby. Na základě uvedeného usnesení provádí Ministerstvo financí, od roku 2008, monitoring zadluženosti obcí, prostřednictvím 16 -ti informativních a dvou monitorujících ukazatelů (SIMU). Nový způsob sledování zadlužení zavádí, mimo již dříve používané položky, sledování hodnoty majetku a běžných aktiv nebo stavů na bankovních účtech.

Obce, jejichž ukazatel celkové likvidity bude v intervalu $<0; 1>$ a zároveň podíl jejich cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům bude vyšší než 25 % včetně, budou osloveny dopisem ministra financí a požádány o zdůvodnění špatného stavu hospodaření obce.

3. ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE

V následující části je práce zaměřena na obec Moravičany, její historii, současnost a analýzu hospodaření. Moravičany se nachází v Olomouckém kraji, nedaleko rozhraní okresů Šumperk a Olomouc.

Moravičany leží u soutoku řek Moravy a Třebůvky v rovině Mohelnické brázdy. Obec leží v nadmořské výšce 243 m, a má rozlohu 12,15 km². Podle údajů ČSÚ žije v obci 1254 obyvatel. (stav k 1. 1. 2010)

3.1 Historie obce

První ověřená zmínka o Moravičanech pochází z roku 1249. Jako majitel panství je v nich uveden rod Búzovců, kdy Moravičany byly součástí Búzovského panství. Před polovinou 14 stol. přešlo búzovské panství do rukou pánů z Vildenberka. V roce 1379 se obec oddělila od Búzovského panství prodejem Albertu ze Šternberka, který obec brzy daroval řádu kartuziánů. Roku 1782 byl kartuziánský řád zrušen císařem Josefem II. V roce 1786 došlo k rozdrobení obcí Moravičany a Doubravice, čímž vznikly nové osady Tkanovice a Mitrovice, kolem roku 1921 osada Tkanovice zanikla a stala se součástí Moravičan.

Počátky správy obce se datují k roku 1525, kdy převor Pavel s konventem vydal pro obec kartuziánského panství „selské zřízení“. Zřízení obsahuje ustanovení o poměru poddaných k vrchnosti, o čeledi, o pytláctví, o obstarávání dlužníků, o pořádku v obci a o životě mezi sousedy, o sirotcích, o penězích sirotčích, atd. K úkolům obecní samosprávy patřila i péče o sirotky a jejich majetek.

Rok 1848 byl počátkem změn ve správě státní i obecní. Vrchnostenské úřady pozbyly pravomoc, která byla přenesena na okresní úřady. Pro Moravičany byl nadřízený politický úřad v Zábřehu, v oboru soudním okresní soud v Mohelnici, kde byl též berní úřad a pozemkové knihy. Lid nabyl právo, byť omezené volit své zástupce nejen do správy obce, ale i do zemských sněmů a Říšského sněmu ve Vídni. Volby do říšského sněmu vídeňského proběhly v obci dne 19.6.1848. Voliči však volili pouze své volitele, kteří potom volili poslance. V obecní správě byli rychtáři a konšelé nahrazeni starostou a obecním úřadem.

Na podzim 1938 byla obec zabrána Němci a ve správě obce byl zaveden autoritativní režim. Politicky byla obec přearována do okresu Litovel.

Po skončení války se správu obce ujal první revoluční národní výbor, který byl záhy vystřídán výborem složeným ze tří stran, a to lidové, sociální - demokratické a komunistické.

Od února 1948 v rámci „očisty od reakčních živlů“ prošla obecní správa mnoha změnami.

Po volbách v roce 1960 došlo ke změně názvu z národního výboru na místní národní výbor (MNV). V průběhu následujících volebních období se počet zastupitelů různě měnil.

Důležitým mezníkem v historii obce bylo také sloučení sousedních obcí Moravičany a Doubravice, ke kterému došlo 22. ledna 1976.

3.2 Současnost obce

Jak již bylo uvedeno v historii obce, tvoří území obce od roku 1976 katastrální území Moravičany a katastrální území Doubravice nad Moravou, které zahrnuje místní části Doubravice a Mitrovice. V obci žije 1254 obyvatel (stav k 1. 1.2010), z toho je 611 mužů a 643 žen.

Zastupitelstvo obce se skládá z 9 členů, kteří byli zvoleni v komunálních volbách na funkční období čtyř let. Současné funkční období představuje roky 2006 – 2010.

Zastupitelé se schází jednou za tři měsíce, v případě potřeb častěji. Zasedání ZO zpravidla svolává a řídí starosta obce a je ze zákona veřejné. Zasedání ZO se většinou koná ve čtvrtek v zasedací místnosti Obecního úřadu. ZO zřídilo výbory finanční, kontrolní a revizní, a komise kulturní a sociální.

Obecní úřad tvoří starosta, místostarostka a zaměstnanci zařazení do obecního úřadu. Starosta funkci vykonává jako dlouhodobě uvolněný ze zaměstnání, místostarostka vykonává funkci jako neuvolněná ze zaměstnání.

Obec je zřizovatelem dvou příspěvkových organizací, a to základní a mateřské školy, dále je v obci zřízena veřejná knihovna, která je organizační složkou obce.

V obci pracuje také několik spolků. Dlouholetou tradici má Sokol Moravičany, který již mnoho let reprezentuje obec na různých sportovních akcích a má také zásluhu na sportovním vyžití, především mladších generací. Dalším sportovním spolkem v obci je obnovený fotbalový klub Tatran Moravičany. V neposlední řadě pracuje v obci ještě Český červený kříž a sbor dobrovolných hasičů.

Obec Moravičany spolu s obcemi Klopina, Krchleby, Líšnice, Loštice, Maletín, Mírov, Mohelnice, Palonín, Pavlov, Police, Stavenice, Třeština tvoří dobrovolný svazek obcí **Mikroregionu Mohelnicko**, v jeho čele stojí předseda svazku, kterým je starosta města

Mohelnice. Obec je také členem Sdružení měst a obcí Střední Moravy a svazu měst a obcí ČR.

V roce 2009 se v Moravičanech uskutečnilo obecní referendum zaměřené na výběr znaku a praporu obce. V prosinci 2009 byl vítězný návrh (viz příloha č. 1) schválen ZO, a následně byla zaslána žádost heraldické komisi PS ČR ke schválení.

3.3 Rozpočty obce Moravičany

Analýza hospodaření obce Moravičany vychází jednak ze závěrečných účtů za jednotlivé roky a jednak z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků (FIN 2 – 12 M).

Hospodaření obce se řídí schváleným rozpočtem. Pokud není rozpočet obce schválen před začátkem rozpočtového roku, řídí se hospodaření obce pravidly rozpočtového provizoria, které musí taktéž schválit zastupitelstvo obce, jinak obci hrozí sankce za porušení rozpočtové kázně. V rámci hospodaření podle pravidel rozpočtového provizoria bývá výdajová strana rozpočtu obce Moravičany omezena pouze na výdaje související s běžným provozem obce a jí zřízených příspěvkových organizací a čerpáním investičních výdajů do stanovené výše. Ve sledovaném období byl rozpočet obce schválen ZO v řádném termínu pouze v roce 2005, v ostatních letech docházelo k jeho schválení obvykle během února.

Rozpočty byly ve všech letech schváleny jako přebytkové. Během roku byly rozpočty obce upravovány rozpočtovými opatřeními (RO) na straně příjmů a výdajů a to jak vlastními tak RO kraje. Vlastní rozpočtová opatření zahrnovala přesuny peněžních prostředků v rámci oddílů, paragrafů a položek. Rozpočtová opatření kraje byla způsobena poskytnutím neinvestičních dotací obci.

Na základě závěrečných účtů obce Moravičany lze konstatovat, že hospodaření obce, jak vyplývá z tabulky č. 3.1, skončilo v analyzovaných letech přebytkem, s výjimkou roku 2005 tzn., že rozpočtové příjmy obce byly větší než rozpočtové výdaje.

Tab. č. 3.1: Vývoj rozpočtů obce v letech 2005 – 2010, hodnoty jsou uvedeny v tis. Kč

		2005	2006	2007	2008	2009	2010 ²⁰
Příjmy v Kč	Daňové	8 240,85	9 404,34	9 376,45	10 199,0	9 675,11	10 037
	Nedaňové	465,59	417,26	481,78	696,1	775,90	744
	Kapitálové	5 321,30	1 464,56	754,60	1 138,3	1 546,51	867
	Dotace	312,00	486,77	2 167,92	809,1	929,60	427
Příjmy celkem		14 339,7	11 772,9	12 780,8	12 742,4	12 927,1	12 075
Příjmy po konsolidaci		14 339,7	11 737,0	12 737,5	12 654,2	12 871,9	12 015
Výdaje v Kč	Běžné	7 629,92	9 279,29	7 826,19	8 207,5	8 258,31	8 370,0
	Kapitálové	7 269,73	1 211,54	4 176,73	2 975,9	4 049,78	3605
Výdaje celkem		14 899,7	10 490,9	12 002,9	11 183,3	12 308,1	11 975
Výdaje po konsolidaci		14 899,7	10 454,9	11 960,7	11 095,4	12 253,0	11 915
Financování		559,92	-1 282,0	- 777,822	- 1 559,0	- 619,02	-100,0

Zdroj: Závěrečné účty obce Moravičany v letech 2005- 2009, schválený rozpočet na rok 2010, vlastní zpracování

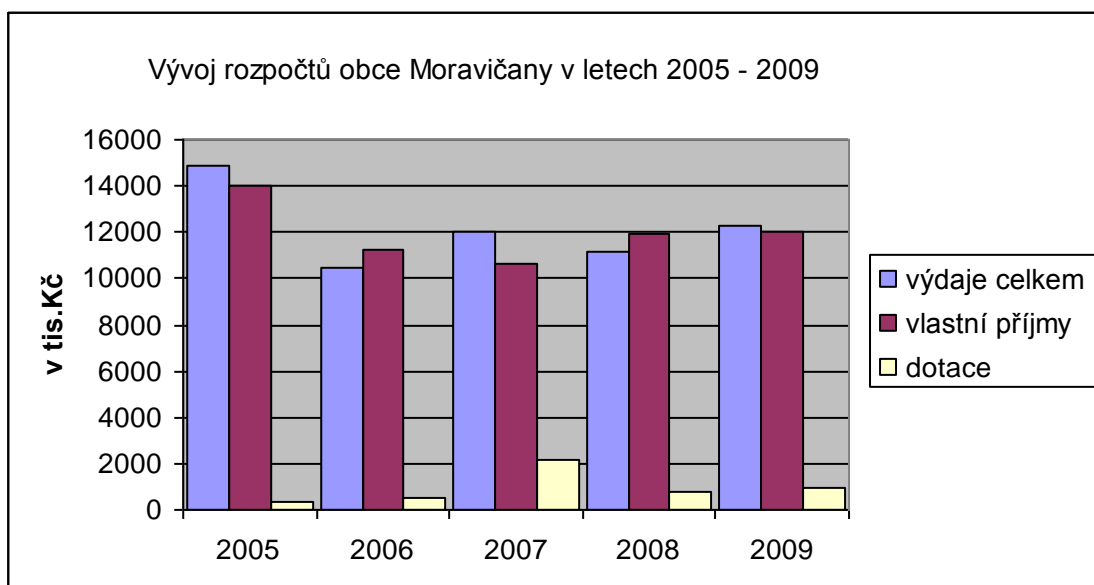
Důsledkem kladného salda rozpočtu obce bylo vytváření finančních rezerv, které bylo možné použít k financování investičních akcí v následujících letech, nebo úhradě mimořádných splátek úvěrů, které obec přijala v minulých letech.

K posouzení hospodaření obce bude v následujícím textu na příjmy obce pohlíženo z hlediska vlastních příjmů a dotací. **Vlastní příjmy** (běžné i kapitálové) obce zahrnují v rámci druhového třídění daňové, nedaňové a kapitálové příjmy, další skupinou příjmů obce jsou **přijaté dotace**.

Pro lepší ilustraci objemu vlastních příjmů, výdajů a přijatých dotací obce Moravičany v analyzovaném období, jsou hodnoty z tabulky č. 3.1 zpracovány v přehlednějším grafu č. 3.1.

²⁰ Hodnoty vycházejí ze schváleného rozpočtu na rok 2010.

Graf č. 3.1: Vývoj rozpočtů v letech 2005 - 2009

Pramen: Závěrečné účty obce Moravičany v letech 2005- 2009, vlastní zpracování

Výdaje byly v posuzovaném období téměř na stejné úrovni, mimo rok 2005, ve kterém byla jejich výše ovlivněna především prudkým nárůstem kapitálových výdajů ve výši 7 269 tis. Kč. Běžné výdaje byly v jednotlivých letech o více než polovinu vyšší než kapitálové, s výjimkou zmíněného roku 2005, kdy dosáhly běžné i kapitálové příjmy téměř stejných hodnot.

Obec neprovozuje hospodářskou činnost a splácí úvěr na plynofikaci obce. Roční splátka na tento úvěr činí 850 tis. Kč

3.3.1 Vlastní příjmy obce

Jak ukazuje graf č. 3.1 vlastní příjmy obce, tvořily stabilní zdroj příjmů obce. Vlastní příjmy se na celkových příjmech podílely přibližně 95 %.

Daňové příjmy

Největší skupinou vlastních příjmů obce Moravičany byly daňové příjmy, které zahrnují příjmy podle zákona o rozpočtovém určení daní a příjmy z poplatků. V podmínkách dané obce tvoří tento příjem, podíly z celostátního výnosu na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, dani z fyzických osob z kapitálových výdajů, dani z příjmu právnických osob, dani z příjmů právnických osob za obec, dani z příjmů osob samostatně výdělečně

činných a dani z přidané hodnoty (DPH). Posledním daňovým výnosem je pro obec výnos daně z nemovitosti. V obci jsou vybírány místní poplatky ze psů, poplatky za likvidaci komunálního odpadu, a správní poplatky.

Nejvyšší hodnoty dosáhly daňové příjmy v roce 2008, a to 10 099 tis. Kč, naopak nejnižší hodnoty dosáhly v roce 2005, a to 8 241 tis. Kč. V průběhu sledovaných let se podíl daňových příjmů na celkových příjmech obce, jak ukazuje tabulka č. 3.2, pohyboval v rozmezí 57 až 80 %. Z uvedených údajů vyplývá, že daňové příjmy jsou pro obec Moravičany nejdůležitějším a nejstabilnějším zdrojem příjmů.

Tab. č. 3. 2: Výše jednotlivých druhů daňových příjmů za rok 2005 – 2009 (v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
výnosy z daní ²¹	6 896,50	7 937,87	7 839,79	8 584,11	8 033,10
daň z nemovitosti	987,44	985,79	1 046,80	1 024,84	1 142,09
místní poplatky	350,75	467,75	487,82	481,96	491,19
správní poplatky	6,15	12,92	2,05	8,10	8,73
Daňové příjmy celkem	8 240,85	9 404,34	9 376,45	10 099,02	9 675,11
Podíl na CP obce v %	57,45	79,88	73,36	79,26	74,84

Pramen: Závěrečné účty obce Moravičany

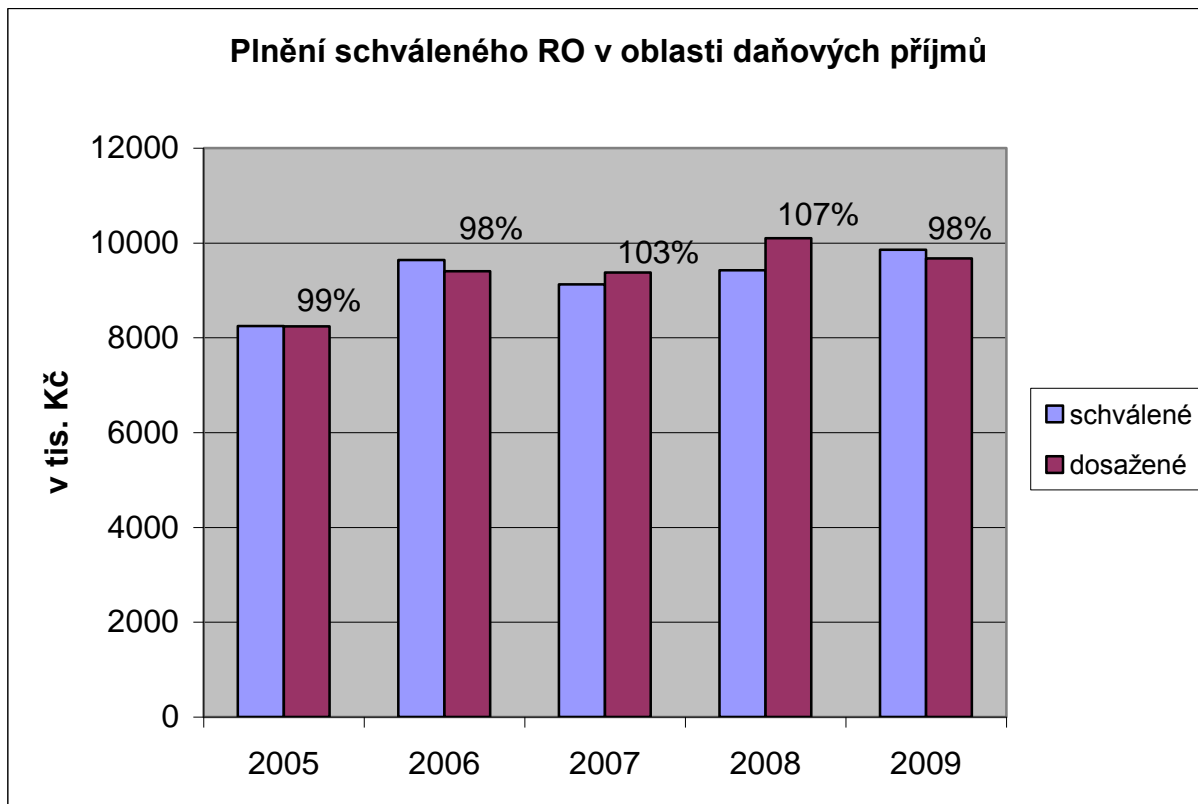
Tabulka č. 3.2 podrobněji ukazuje členění a výši jednotlivých druhů daňových příjmů obce. Největším zdrojem daňových příjmů byl podíl na celostátním výnosu určených daní, který se na daňových příjmech podílel přibližně 84 %, ze zákonem určených daní byl pro obec největším příjmem podíl na DPH. Druhým nejvyšším příjmem byl výnos daně z nemovitosti, jeho výši může obec do určité míry ovlivňovat změnou koeficientu. Vzhledem k expanzivní stavební politice obce, při níž vznikaly nové stavební pozemky, došlo k nárůstu výnosu této daně z hodnoty v roce 2005, která činila 987 tis. Kč na 1 142 tis. Kč v roce 2009. Obec nevyužila možnosti zvýšení koeficientu daně z nemovitosti.

Místní poplatky měli ve sledovaném období zvyšující se trend, jejich podíl na daňových příjmech však dosahoval pouze kolem 4 %. Obec vybírá poplatky za likvidaci komunálního odpadu ve výši 400 Kč za jednoho obyvatele a poplatek za psy, jejichž výše činí 60 Kč za prvního a 90 Kč za každého dalšího psa. Nejmenší výnos dosáhly správní poplatky, jejichž příjem je pro obec zanedbatelný.

²¹ Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů

Kvalitu rozpočtu lze posuzovat také z hlediska toho, jak reálné jsou odhadované hodnoty schváleného rozpočtu a jaké je procento jejich plnění. Proto jsou výše schválených a dosažených hodnot zpracovány do grafu č. 3.2.

Graf č. 3.2: Přehled plnění schváleného rozpočtu u daňových příjmů obce

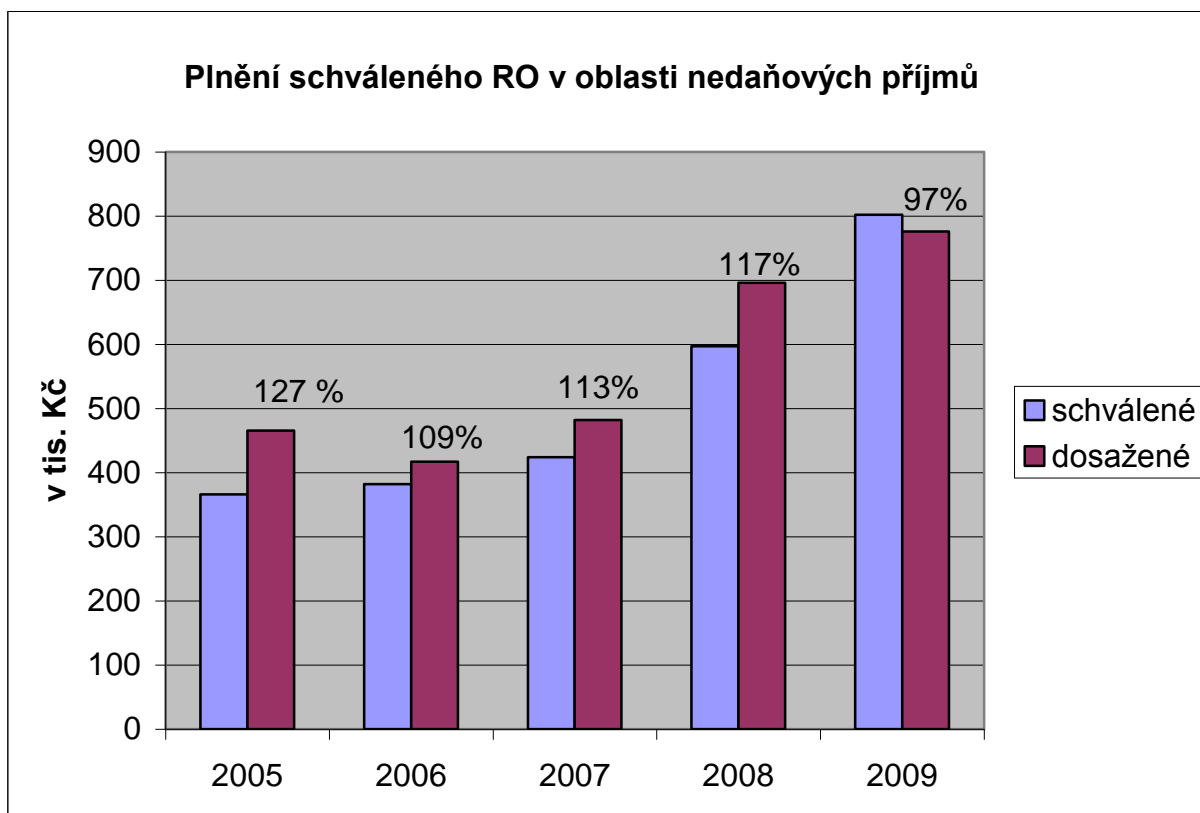
Pramen: Závěrečné účty obce Moravičany v letech 2005 – 2009, vlastní zpracování

Z grafu 3.2 vyplývá, že daňové příjmy byly v daném období plněny přibližně na 98 %, s výjimkou roku 2007 a 2008, kdy dosažené hodnoty překročily schválené o 3 %, resp. 7 %.

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy obce zahrnují zejména příjmy z pronájmu pozemků, bytů a nebytových prostor a dále příjmy z poskytnutých služeb a zboží. V neposlední řadě zahrnují také odvody zřízených příspěvkových organizací a příjmy z úroků. Nedaňové příjmy v daném období dosahovaly 3 % – 6 % podíl na celkových příjmech obce, přestože i u nich došlo k mírnému nárůstu z hodnoty v roce 2005, která činila 465 tis. Kč na 777 tis. Kč v roce 2009, je objem těchto příjmů pro obec nepodstatný.

Graf č. 3.3: Plnění nedaňových příjmů dle schváleného RO

Pramen: Závěrečné účty obce Moravičany v letech 2005 – 2009, vlastní zpracování

U nedaňových příjmů, lze hůře odhadnout jejich výše v době schvalování RO, přesto v analyzovaném období byly nedaňové příjmy nejen splněny ale jejich plnění bylo v jednotlivých letech překračováno, a to o 9 až 27 %, s výjimkou roku 2009 kdy byly tyto příjmy splněny pouze na 97 %.

Kapitálové příjmy

Výše kapitálových příjmů, kterou obec v daném roce získá, závisí na tom, kolik dlouhodobého majetku obce prodá. Z tohoto důvodu pohlížíme na kapitálové příjmy, jako na nahodilé a neopakující se, proto se výše těchto příjmů v jednotlivých letech sledovaného období může velmi lišit.

Kapitálové příjmy byly nejvyšší v roce 2005, kdy dosáhly výše 5 321 tis. Kč. Jejich výše byla ovlivněna zejména prodejem dlouhodobého majetku (DM) a nemovitostí obce ve výši 4 584 tis. Kč, prodejem nemovitostí obce ve výši 912 tis. Kč a prodejem pozemků v hodnotě 736 tis. Kč.

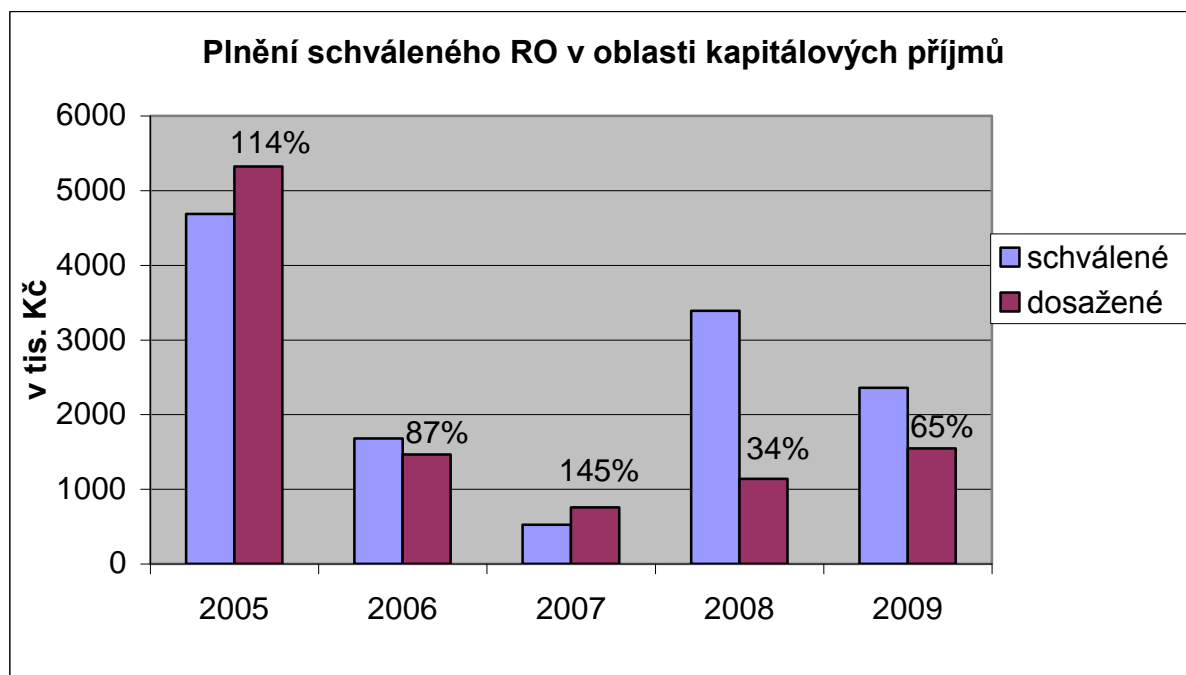
Tab. č. 3.3: Výše kapitálových příjmů obce Moravičany (v tis. Kč)

Příjmy z prodeje:	2005	2006	2007	2008	2009
pozemků	737,30	1 376,56	492,60	1 100,81	1 358,40
DM	4 584,00	88,00	262,00	37,50	188,11
Kapitál. příjmy celkem	5 321,30	1 464,56	754,60	1 138,31	1 546,51
podíl na CP obce	37 %	12 %	6 %	9 %	12 %

Pramen: Závěrečné účty obce Moravičany v letech 2005 – 2009, vlastní zpracování

Výši kapitálových příjmů v ostatních letech zobrazuje tabulka č. 3.3, v níž jsou uvedeny také podíly jmenovaných příjmů na celkových příjmech obce.

Graf č. 3.4: Plnění kapitálových příjmů dle schváleného RO, v tis. Kč

Pramen: Závěrečné účty obce Moravičany v letech 2005 – 2009, vlastní zpracování

Procento plnění schváleného rozpočtu, které ukazuje graf č. 3.4, závisí na tom, zda se plánovaný prodej v rozpočtovém roce uskuteční, v opačném případě je výnos z prodeje zahrnut v kapitálových příjmech následujícího roku. Kapitálové příjmy většinou nedosahovaly schválených hodnot, jejich plnění se pohybovalo v rozmezí od 34 % v roce 2008 až 87 % v roce 2006, výjimkou byly roky 2005 a 2007, ve kterých plnění překročilo schválenou výši příjmů o 14 %, resp. 45 %.

3.3.2 Přijaté dotace

Obec Moravičany je příjemcem nárokových dotací, jejichž výše vychází ze zákona o státním rozpočtu, a nenárokových dotací. Výši přijatých dotací, v jednotlivých letech, ukazuje tabulka č. 3.4, všechny hodnoty jsou uvedeny v tis. Kč.

Tab. č. 3.4: Přehled přijatých dotací obce Moravičany

	2005	2006	2007	2008	2009
Nárokové dotace:					
dotace ze SR v rámci souhrn. vztahů	110,00	108,96	112,65	115,00	119,70
Nenárokové dotace:					
dotace od krajů	202,00	257,50	300,00	210,00	37,74
dotace z všeobec. pokladní správy SR	0	84,40	0	60,00	40,00
převody z rozpočtových účtů	0	0	0	87,95	55,16
ostatní neinvest. dotace ze SR	0	0	62,00	336,02	327,01
investiční dotace	0	0	1 650,00	0	350,01
Přijaté dotace celkem	312,00	486,77	2 167,92	809,07	929,60
Podíl na celkových příjmech	2 %	4 %	17 %	6 %	7 %

Pramen: Závěrečné účty obce Moravičany v letech 2005 – 2009, vlastní zpracování

Výše dotací, které obec získala, lze posuzovat z hlediska celkového objemu příjmů, jako příjem nízký. Zajímavějších hodnot nabyly dotace pouze v roce 2007, kdy jejich výše dosáhla 2 168 tis. Kč, což představuje přibližně 17 % všech příjmů obce. V ostatních letech se jejich podíl na celkových příjmech pohyboval od 2 % do 7 %.

Nárokové dotace

Obec každoročně přijímala dotace na školství a příspěvek na výkon státní správy. Kromě jmenovaných dotací přijala v roce 2005 a 2006 také dotace na dávky sociální péče ve výši 6000 Kč, které byly vráceny zpět do rozpočtu kraje.

Protože je obec zřizovatelem mateřské i základní školy, náleží jí dotace na školství, její výše byly ve sledovaném období různé, v závislosti na počtu žáků a na výši příspěvku na jednoho žáka, který je dán zákonem o státním rozpočtu ČR.

Výše příspěvku na výkon státní správy, závisí na rozsahu přenesené působnosti, kterou obec vykonává. Vzhledem k tomu že obec vykonává pouze základní rozsah státní správy, přijímá tento příspěvek v základní výši.

Obec byla také příjemcem dotací na volby. Obec přijala tyto dotace v roce 2006, 2008 a 2009, a to na volby do poslanecké sněmovny ČR a do zastupitelstva obce, na volby do senátu a zastupitelstva kraje a na volby do EU. Dotace na volby je možné charakterizovat, jako účelové dotace tzn., že jejich čerpání souvisí s daným účelem a nevyčerpané částky se vrací zpět poskytovateli.

Z rozpočtu kraje byla také poskytnuta účelová neinvestiční dotace na věcné vybavení jednotky sboru dobrovolných hasičů (SDH), zasahujících při povodních v roce 2006 ve výši 32 tis. Kč, a finanční prostředky na odbornou přípravu členů SDH ve výši 5 500 Kč.

Nenárokové dotace

Tento druh dotací je pro obec důležitým příjmem, ani ne tak z hlediska jejich objemu, jako spíše z hlediska možnosti přijetí dodatečných finančních prostředků k financování investičních i neinvestičních akcí v obci. Poskytnutí nenárokových dotací, ve většině případů účelových, závisí jednak na kvalitě předloženého projektu a jednak na finančních možnostech poskytovatele.

Následující text se zaměří na investiční i neinvestiční akce obce Moravičany, které byly financovány za pomoci přijatých dotací v jednotlivých letech.

V roce 2005 přijala obec neinvestiční dotaci od krajského úřadu, v rámci Programu obnovy venkova (POV) Olomouckého kraje, ve výši 202 tis. Kč na realizaci projektu „Oprava kapliček v Doubravici a Mitrovicích“.

V roce 2006 byla obci poskytnuta účelová neinvestiční dotace z rozpočtu kraje na realizaci programu Obnovy kulturních památek v Olomouckém kraji k opravě sousoší P. Marie, sv. Floriána a sv. Jana Nepomuckého ve výši 220 tis. Kč.

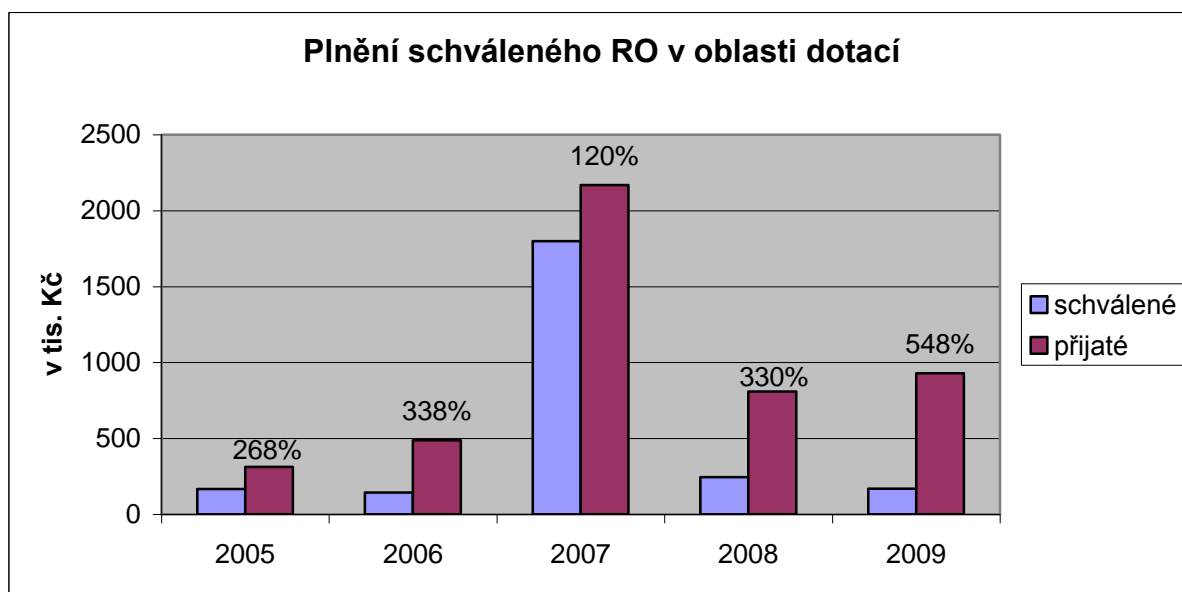
V roce 2007 byla obci poskytnuta investiční dotace ze Státního fondu rozvoje bydlení (SFRB), na rekonstrukci staré školy a její přestavbu na čtyři nájemní bytové jednotky obce,

ve výši 1 650 tis. Kč. Neinvestiční dotace z rozpočtu kraje, ve výši 300 tis. Kč, sloužila k financování opravy a údržby Obecního úřadu a pošty.

Během roku 2008 bylo ZO připraveno, nebo pokračováno v dalších neinvestičních i investičních akcích, financovaných za pomoci dotací i vlastních zdrojů obce. Z rozpočtu krajského úřadu byly obci poskytnuty dotace na opravu hřbitova v Doubravici, ve výši 200 tis. Kč a dotace na zajištění provozu Czech Point ve výši 52 tis. Kč.

V roce 2009 obdržela obec nenárokové dotace v úhrnné výši 713 tis. Kč, které zahrnují investiční dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) ve výši 350 tis. Kč, na výstavbu technické infrastruktury pro sedm rodinných domů, od téhož poskytovatele byla poukázána dotace na opravu „kapličky u továrny“ ve výši 59 tis. Kč.

Graf č. 3.5: Plnění dotací dle schváleného RO, v tis. Kč

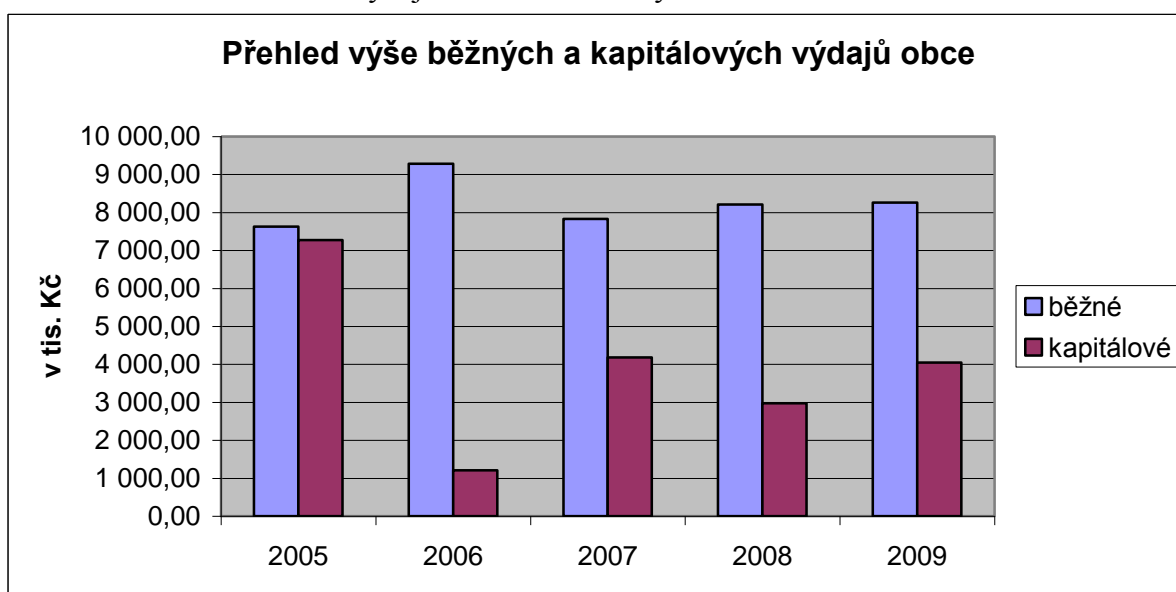
Pramen: Závěrečné účty obce Moravičany v letech 2005 – 2009, vlastní zpracování

Graf č. 3.5 znázorňuje plnění schváleného RO v oblasti dotací. Z grafu je patrné, že přijaté dotace několásobně převýšily schválené hodnoty.

3.3.3 Výdaje obce

Rozpočtové výdaje obce se v daném období pohybovali téměř na stejné úrovni, kolem 11 000 tis. Kč, s výjimkou roku 2005, ve kterém dosáhly téměř 14 900 tis. Kč. Běžné výdaje několikanásobně převyšovali kapitálové, což je patrné z grafu č. 3.6.

Graf č. 3.6: Přehled složení výdajů obce Moravičany

Pramen: Závěrečné účty obce Moravičany v letech 2005 – 2009, vlastní zpracování

Běžné výdaje dosahovaly v jednotlivých letech přibližně stejné výše kolem 8 mil Kč. Mezi nejvýznamnější položky patřily neinvestiční příspěvky zřízeným PO, tj. ZŠ a MŠ, výdaje za sběr a svoz komunálního odpadu a úhrada činnosti místní správy. Dalšími položkami, které obec každoročně financuje, jsou výdaje na dopravní obslužnost a příspěvky zájmovým sdružením v obci.

Výše kapitálových výdajů jsou v jednotlivých letech velmi rozdílné, nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2005, vlivem výdajů na výstavbu technické infrastruktury pro budoucí výstavbu rodinných domů.

Návratné finanční prostředky

V případě, že obec nemá dostatečné množství finančních prostředků (vlastních a dotací) k financování svých, zejména investičních akcí, má několik možností. První z nich je využití přebytku hospodaření z minulých let. Této možnosti obec využila v roce 2005 a přebytek v hodnotě 1 124 tis. Kč byl využit k financování infrastruktury v obci.

Další možností, jak získat finanční zdroje je pro obec využití dlouhodobého či krátkodobého úvěru. Možnost čerpání krátkodobého úvěru se splatností do konce rozpočtového roku, byl ZO využit v roce 2007, ve výši 1 500 tis. Kč. Z důvodu dostatečného stavu finančních prostředků na běžném účtu obce, byl úvěr čerpán pouze do výše 1 217,15 tis. Kč a do konce roku byla podstatná část úvěru splacena.

Dále obec od roku 2000 splácí dlouhodobý úvěr ve výši 7 600 tis. Kč u České spořitelny, který byl použit na financování plynofikace v obci, výše roční splátky je 850 tis. Kč, v roce 2010 bude tento úvěr splacen.

V současné době, tj. v roce 2010 probíhá jednání o poskytnutí dlouhodobého úvěru ve výši 10 mil. Kč, za účelem financování splaškové kanalizace v obci.

4. FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍ AKCE OBCE V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Vzhledem ke skutečnosti, že na katastrálním území obce Moravičany se nachází chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví, přírodní rezervace Moravičanské jezero, lesní komplex Doubrava a podzemní prameniště pitné vody je nutné podniknout taková opatření, která by zamezila možnému znečištění těchto vzácných území odpadními vodami. Pro obec Moravičany je vypouštění a čištění odpadních vod dlouholetým problémem a nejen proto, ZO rozhodlo o výstavbě kanalizační sítě a čistírny odpadních vod (ČOV).

4.1 Legislativní podmínky pro nakládání s odpadními vodami

V rámci přístupových jednání do EU v roce 1993, se Česká republika zavázala k implementaci sekundárního práva ES, mezi které patří mimo jiné také směrnice Rady č. 91/271/EH o čištění městských odpadních vod do české legislativy. Během přístupových jednání bylo ČR vyjednáno přechodné období.

Přechodné období bylo vyžádáno do 31. 12. 2010 pro praktickou implementaci požadavku na výstavbu čistíren odpadních vod (včetně kanalizací) pro aglomerace kategorie 2 000 – 10 000 populačního ekvivalentu (PE), a pro zajištění požadovaného vyššího stupně čištění pro čistírny odpadních vod v citlivých oblastech. ČR rozhodla nevymezovat dílčí citlivé oblasti, z čehož plyne, že za citlivou oblast bude považována celá ČR (čl. 5).

Uvedená směrnice byla do české legislativy transponována prostřednictvím zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon) a jeho novely č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách a nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, které byly v průběhu přechodného období novelizovány.

Základním cílem jmenované směrnice je ochrana životního prostředí před nepříznivými účinky vypouštění městských odpadních vod a odpadních vod z určitých průmyslových odvětví (převážně zpracovatelský a potravinářský průmysl).

Mezi základní požadavky²² směrnice zejména patří:

- zajistit, že veškeré aglomerace s (PE) větším než 2 000 budou vybaveny sběrným systémem městských odpadních vod,
- zajistit, že městské odpadní vody z aglomerací s PE větším než 2 000 vstupující do sběrných systémů budou před vypuštěním podrobeny sekundárnímu nebo jemu ekvivalentnímu čištění,
- zajistit, že městské odpadní vody vstupující do sběrných systémů i v aglomeracích s PE menším než 2 000 obyvatel, budou před vypuštěním přiměřeně čištěny²³.

Zajištění správného postupu čištění odpadních vod v obci, v souladu se jmenovanou směrnicí je důležitým a nelehkým úkolem místních samospráv, na které se tato směrnice vztahuje, zejména s ohledem na finanční náročnost realizací výstavby městských kanalizačních systémů.

4.2 Současný stav kanalizace v obci

Obec Moravičany nemá vybudovanou soustavu kanalizací. Jsou zde pouze čtyři samostatné stoky v celkové délce 3,5 km, do kterých jsou zaústěny přepady ze septiků, biologických septiků a dešťové vody. Některé rodinné domy mají vybudovány jímky na vyvážení. Recipientem²⁴ odpadních vod je říčka Třebůvka, která obcí protéká.

V místních částech Doubravice a Mitrovice je situace podobná, pouze délky samostatných stok činí 890 m, resp. 550 m. Recipientem odpadních vod je v Doubravici mimo řeku Třebůvku také místní mlýnský náhon navazující na staré koryto řeky Moravy. V Mitrovicích je recipientem odvodňovací kanál řeky Moravy.

²² Volná citace ze směrnice č. 91/271/EHS o čištění městských odpadních vodách.

²³ Přiměřené čištění je definováno v čl. 2, bodu 9, směrnice 91/271/EHS.

²⁴ Recipient je vodní útvar, do kterého vyúsťují znečištěné odpadní vody.

4.3 Výstavba kanalizační sítě a ČOV v obci

Prvotní plánovací činnosti byly zaměřeny na výběr splaškové kanalizace, která by vyhovovala rovinatému terénu obce a nutnosti křížení vodotečí. Každá zvažovaná varianta má jisté výhody, ale také nevýhody ve srovnání s ostatními. Původně bylo ZO rozhodnuto, že vybudovaná splašková kanalizace bude spádového typu, ale v roce 2005 schválilo ZO změnu spádové na tlakovou.

V roce 2007 byla formou výběrového řízení vybrána firma k vypracování projektové dokumentace na výstavbu kanalizace a ČOV v obci Moravičany, Doubravice a Mitrovice. Náklady na projekt, ve výši cca 900 tis. Kč, uhradila obec z vlastních příjmů, tj. z běžného rozpočtu obce. Na základě zpracovaného projektu byly celkové náklady na realizaci tlakové kanalizace a ČOV v obci vypočteny na 111 mil. Kč, z nichž 95 mil. Kč tvoří uznatelné náklady, ke kterým je vztažena výše některých dotací. Podrobnější přehled výše nákladů na jednotlivé etapy realizace kanalizace, je uveden v příloze č. 2.

Hlavní výhodou tlakové kanalizační sítě je nízký výkop (0,9 – 1,2 m) bez nutnosti spádu, další výhodou je samočisticí schopnost potrubí. Možnost nízkého uložení s sebou přináší také úsporu finančních prostředků při samotné realizaci kanalizace a minimalizaci zásahů do stávajících komunikací a veřejných prostranství obce. Její nevýhodou jsou zvýšené náklady na provoz čerpadel (z hlediska jejich vyššího počtu) a nutnost tvorby fondu rezerv na čerpadla v jednotlivých domech.

Rozhodnutí o povolení stavby „Moravičany, Doubravice, Mitrovice – Tlaková kanalizace a ČOV“ bylo vydáno 24. 11. 2008.

Začátek výstavby kanalizační sítě je plánován na první polovinu roku 2010, kdy zhotovitel stavby zahájí výstavbu v Moravičanech a současně v Doubravici a Mitrovicích. Nezávisle bude probíhat výstavba ČOV. Doba trvání výstavby je plánována na jeden rok.

4.4 Možné varianty financování investiční akce

Vzhledem k finanční náročnosti výstavby kanalizace, je nutné důkladně zvážit výběr vhodné formy financování, aby nedošlo k nadměrnému zadlužení a k omezení dalšího rozvoje obce Moravičany. Obec může financovat uvedenou investiční akci několika způsoby. Prvním způsobem je financování z vlastních zdrojů, dále prostřednictvím cizích zdrojů, a to zejména dotací nebo úvěrů.

4.4.1 Financování kanalizace a ČOV z vlastních zdrojů

Rozhodování o financování nákladné investiční akce obce je limitováno výší daňových, nedaňových a kapitálových příjmů obce. Zároveň je vhodné zachovat běžné výdaje ve výši, která zajistí standardní chod obce.

Pro financování nákladnějších investičních akcí je možné využít jednak finanční prostředky získané prodejem dlouhodobého majetku obce, a také přebytky rozpočtů z minulých let. Z rozpočtů obce Moravičany, které jsou analyzovány v kapitole 3. 3. vyplývá, že příjmy obce se průměrně pohybují okolo 12 mil. Kč. S ohledem na výši kapitálových výdajů v analyzovaném období, které průměrně dosahovaly 3,5 mil. Kč, lze konstatovat, že možnost financování takto velké investiční akce pouze z vlastních zdrojů obce není možné.

4.4.2 Financování kanalizace a ČOV formou dotace

Druhým zdrojem, kterým je možné získat finanční prostředky na investiční akce v obci, jsou dotace. Obec může žádat o poskytnutí dotace z různých zdrojů. Jedná se zejména o strukturální fondy EU, rozpočtové kapitoly jednotlivých ministerstev, rozpočty krajů a státní fondy.

Jednotlivé dotační programy jsou poskytovány podle účelů, na které musí být použity. Poskytovat dotace též předem stanoví podmínky čerpání, jedná se např. o nutnost spolufinancování, omezení čerpání dotací na stejný účel z více dotačních programů a zdrojů apod.

V následujícím textu budou podrobněji popsány dotační tituly, které svým zaměřením a podmínkami čerpání vyhovují investiční akci – výstavba kanalizace a ČOV v obci Moravičany.

Dotace z Operačního programu životní prostředí (OPŽP)

Ministerstvo životního prostředí ČR vypracovalo na základě usnesení vlády ČR č. 175 ze dne 22. února 2006 Operační program životní prostředí (OPŽP) na období 2007 – 2013.

Program podporuje projekty, které směřují ke zlepšení stavu životního prostředí. Jednotlivé dotační programy jsou rozděleny do sedmi prioritních os, podle účelu na který jsou zaměřeny, a ty se dále člení na podporované oblasti, v nichž jsou účely použití podrobněji specifikovány a dále se člení na podoblasti podpory.

Na oblast podpory 1.1 je fond připraven poskytnout dotace ve výši 1,5 miliardy eur.

Výstavby kanalizace a ČOV spadá do:

- Prioritní osy 1 - Dotace pro vodohospodářskou infrastrukturu,
 - oblasti podpory 1.1 – snížení znečištění vod,
 - podoblasti podpory 1.1.1 – snížení znečištění z komunálních zdrojů.

Podoblast podpory 1.1.1 vymezuje následující typy projektů:

- výstavba, rekonstrukce a intenzifikace centrální ČOV v aglomeracích nad 2000 ekvivalentních obyvatel EO,
- výstavba, rekonstrukce a intenzifikace centrální ČOV v aglomeracích pod 2000 EO, které se nachází na území vyžadující zvláštní ochranu, tj. chráněné krajinné oblasti,
- výstavba, rekonstrukce a dostavba stokových systémů sloužících veřejné potřebě v aglomeracích nad 2000 EO,
- výstavba, rekonstrukce a dostavba stokových systémů sloužících veřejné potřebě v aglomeracích pod 2000 EO, které se nachází na území vyžadující zvláštní ochranu, tj. chráněné krajinné oblasti.

Podpory jsou poskytovány formou dotace z Fondu soudržnosti v maximální výši 85 % celkových způsobilých výdajů, současně je požadována finanční spoluúčast příjemce dotace, tedy obce, a to ve výši min. 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt. Spolufinancování z národních veřejných zdrojů ČR probíhá prostřednictvím SFŽP a to formou dotace, půjčky nebo jejich kombinací, a to do úhrnné výše 15 % celkových způsobilých výdajů na projekt. Konkrétní výše podpory je stanovena na základě finanční analýzy žadatele.

Z podrobných podmínek pro poskytnutí dotace z OPŽP vyplývá, že žadatel nesmí na stejnou investiční akci žádat o poskytnutí dotace a veřejných podpor z jiných operačních fondů EU. Tato podmínka značně omezuje následný výběr poskytovatelů dotací, od kterých by bylo možno dotace čerpat.

Dotace z rozpočtu kraje

Olomoucký kraj poskytuje dotace z Fondu na výstavbu a obnovu vodohospodářské infrastruktury v Olomouckém kraji. Jedná se o účelové dotace z rozpočtu kraje v rámci Programu rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje a Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací na území Olomouckého kraje. V pravidlech pro poskytování této dotace jsou vymezeny předměty dotace, mezi které mimo jiné patří výstavba ČOV současně s výstavbou splaškové kanalizace, což plánovaná investiční akce splňuje. Souběžné čerpání účelové dotace z rozpočtu kraje s podporou ze státního rozpočtu, OPŽP, SFŽP ČR, nebo jiných finančních zdrojů není vyloučeno. Mezi další podmínky čerpání uvedené dotace patří napojení nejméně 50 PE na nově vystavěnou kanalizaci, tuto podmínku obec Moravičany také splňuje, proto by měla využít možnost o ni požádat. Výše podpory může dosáhnout maximálně 50 % vlastního podílu žadatele, což v případě využití dotace z OPŽP představuje částku do výše 5 mil. Kč.

4.4.3 Financování kanalizace a ČOV formou úvěru

Další možností, jak získat prostředky k financování investiční akce obce je přijetí úvěru, obvykle od komerčních bank. Na rozdíl od předcházejícího zdroje se jedná o prostředky, které musí obec i s navýšením o určité procento úroků vrátit.

Obce jsou pro banky zajímavými klienty, vzhledem k větší jistotě návratnosti úvěru. Obce za přijatý úvěr nejčastěji ručí rozpočtem obce (jeho daňovými příjmy) v následujících rozpočtových obdobích, nebo majetkem obce. O přijetí úvěru musí vždy rozhodnout ZO.

V ČR jsou komerčními bankami nabízeny tři druhy úvěrů:

- krátkodobé – se splatností do jednoho roku,
- střednědobé – se splatností do 10 let,
- dlouhodobé – se splatností nad 10 let.

Přijetí úvěru a rozložení splátek na delší období, je nutné ZO důkladně zvážit, vzhledem ke skutečnosti, že úvěr dlouhodobě sníží možnosti dalšího rozvoje obce v budoucím období a zvýší zadluženost obce.

Od 1. ledna 2009 došlo ke změně ve sledování zadluženosti obcí. Bylo zrušeno sledování zadluženosti na základě ukazatele dluhové služby²⁵ a nově bude zadluženost sledována pomocí soustavy informativních a monitorujících ukazatelů²⁶ (SIMU), přičemž je kladen důraz na ukazatel celkové likvidity a podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům obce. Monitoring zpracovává, na základě předložených informací, ministerstvo financí. Pokud podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k aktivům obce překročí 25 %, je obec vyzvána dopisem ministra financí ke zdůvodnění neuspokojivého stavu a o stanovisko ZO.

V Moravičanech, za rok 2009 dosáhla hodnota ukazatele SIMU 10 %.

Obec Moravičany má zřízen běžný účet u České spořitelny, a. s., proto lze předpokládat, že by obec čerpala úvěr právě u této banky.

ČS, a. s., se ve svých nabídkách zaměřuje na drobné klienty, malé a střední firmy, a na obce a města. Obcím, které chtějí financovat výstavbu infrastruktury, nabízí jmenovaná instituce dodavatelský úvěr, který představuje moderní způsob financování investičních projektů formou realizace komplexní dodávky stavby či technologie se zajištěným financováním a následným odkupem pohledávek. Mezi výhody dodavatelského úvěru patří zejména postupné splácení s možností nepravidelných splátek, doba splatnosti až 15 let, možnost odložení první splátky a pevná úroková sazba po celou dobu splácení. Výše úroku z úvěru je s obcemi sjednávána individuálně, většinou však nepřesahuje 6 %.

Obec se může rozhodnout také pro jiné finanční instituce, jejichž nabízené produkty jsou podobné, liší se především ve výši úroků a ve výhodách během čerpání či splácení úvěru.

Postup při výběru bankovní instituce zahrnuje schválení přijetí úvěru ZO, obeslání vybraných bankovních institucí, které následně zašlou své nabídky, z nich ZO vybere banku a úvěr, který nejlépe splňuje stanovené požadavky.

²⁵ Dle usnesení vlády ČR č. 346, ze dne 14. 4. 2004, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby.

²⁶ Mimo hodnoty sledované pomocí ukazatele dluhové služby, zohledňuje také hodnotu majetku a stav na běžném účtu obce.

S ohledem na celkovou cenu projektu, která činí 111 mil. Kč, lze konstatovat, že financování takto nákladné akce výhradně úvěrovou formou, je nemožné, neboť výše kapitálových výdajů (viz kapitola 3.3.3) by nestačila na úhradu roční splátky úvěru.

Návratná finanční výpomoc

V neposlední řadě může obec k financování svých investičních akcí využít návratné finanční prostředky ze státních fondů, u kterých jsou stanoveny nižší úrokové sazby. SFŽP poskytuje obcím půjčky se splatností maximálně 10 let, a roční úrokovou sazbou 1 %. Fond požaduje ručení nemovitostí obce. Výše půjčky může dosáhnout max. 100 % rozdílu mezi celkovými uznatelnými výdaji a dotacemi na projekt. Nevýhodou je skutečnost, že obce nemají na půjčku právní nárok, záleží tedy na rozhodnutí SFŽP, zda půjčku poskytne či nikoli.

4.5 Navržená varianta financování investiční akce obce

Nejvhodnější variantou financování výstavby kanalizace v obci Moravičany je kombinace vlastních a cizích zdrojů. Aby tento záměr bylo možné uskutečnit, je důležité získání dotací. Financování investiční akce prostřednictvím dotací nezatíží rozpočty obce v budoucích letech a současně nezvýší zadluženost obce, protože obec hradí z vlastních zdrojů pouze určitou část nákladů. Při rozložení zdrojů financování je třeba vycházet z výše celkových nákladů na výstavbu kanalizace a ČOV v obci Moravičany, které činí 111,9 mil. Kč. Pro výši přijatých dotací a půjček se státních fondů je určující výše **celkových uznatelných nákladů na projekt, které činí 95 504 tis. Kč.**

Náklady na vypracování projektu kanalizace a ČOV v obci Moravičany činily 900 tis. Kč, a byly uhrazeny z běžného rozpočtu obce, celkové náklady na realizaci kanalizace a ČOV, tedy v současnosti činí 111 mil. Kč.

Vzhledem k některým omezujícím podmínkám čerpání dotací, může obec čerpat dotace na výstavbu kanalizace a ČOV jednak ze zdrojů Evropské unie v rámci Operačního programu životní prostředí, jednak ze státního fondu životní prostředí, a dále z rozpočtu kraje z Fondu na výstavbu a obnovu vodohospodářské infrastruktury v Olomouckém kraji. Zbývající část finančních prostředků může obec získat prostřednictvím návratné finanční výpomoci ze SFŽP.

Poskytnutá dotace z OPŽP může dosáhnout výše až 85 % z celkových způsobilých výdajů na projekt a dotace ze SFŽP je poskytována do výše 5 % celkových způsobilých výdajů. Vzhledem ke skutečnosti, že celkové způsobilé náklady obce Moravičany na realizaci kanalizace a ČOV činí 95 504 tis. Kč, může být obci z programu OPŽP a ze SFŽP poskytnuta dotace do výše 85 954 tis. Kč.

Dalším zdrojem může být přijatý dodavatelský úvěr od České spořitelny a.s. ve výši 10 mil. Kč. Splatnost úvěru je možné rozvrhnout na 10 až 15 let, čímž vzroste nebo se sníží zatížení rozpočtů obce. Pokud by se obec rozhodla resp. ZO k přijetí úvěru, při roční úrokové sazbě²⁷ ve výši 3,5 %, roční splátka úvěru by činila 1 187 tis. Kč. V případě přijetí úvěru s dobou splatnosti 15 let, bude výše roční splátky úvěru přibližně ve výši 858 tis. Kč, při stejné výši úrokové sazby.

V roce 2010 splatí obec Moravičany úvěr na plynofikaci s roční splátkou 850 tis. Kč, jako vhodnější se tedy jeví doba splatnosti 15 let, která zachová výši ročních splátek obce na stejné úrovni, jako doposud. Úvěr je možné částečně splácet z výnosu za prodej služeb ČOV, tedy příjmem za čištění odpadních vod v obci, po odečtení nákladů na provoz.

Výše úvěru vychází z podmínky pro poskytnutí dotace z OPŽP, spolufinancovat projekt min. 10 % z vlastních zdrojů.

Obec může požádat SFŽP o poskytnutí návratné finanční výpomoci ve výši chybějících finančních prostředků nejvýše však do výše rozdílu mezi uznatelnými náklady a poskytnutými dotacemi. Zároveň výše půjčky nesmí přesáhnout 15 % celkových uznatelných nákladů na projekt v úhrnu s poskytnutými dotacemi z tohoto zdroje. Půjčka je poskytována na období nejvýše 15 let, s roční úrokovou sazbou ve výši 1 %. Z čehož vyplývá, že maximální výše finančních prostředků, které může obec touto formou získat, činí 10 mil. Kč.

Dalším zdrojem peněžních prostředků jsou dotace z fondu na obnovu vodohospodářské infrastruktury Olomouckého kraje, ve výši 5 mil. Kč.

²⁷ Výše roční úrokové sazby je pouze hypotetická a vychází ze sazby, která byla sjednána na předchozí úvěr obce, pro výpočet byla stanovena doba splatnosti úvěru 10 let.

Tab. 4.1: Navržená varianta financování investiční akce obce Moravičany, v tis. Kč

Zdroj prostředků	výše prostředků	podíl na financování
Dotace z OPŽP a SFŽP	81 179	73,2 %
Dotace SFŽP	4 775	4,3 %
Dotace z KÚ	5 000	4,5 %
Půjčka SFŽP	10 000	9 %
Dodavatelský úvěr obce	10 000	9 %
Celkové náklady	111 000	100 %

Zdroj: vlastní zpracování a výpočty

Na základě všech výše uvedených skutečností je tedy vhodné financovat investiční akci obce, kterou je výstavba kanalizace a ČOV v obci Moravičany, dotacemi z OPŽP, ze SFŽP, dotací od Olomouckého kraje a čerpání návratné finanční výpomoci ze SFŽP a dále přijetím dodavatelského úvěru se splatností na 15 let. Výše peněžních prostředků, které je možno získat z jednotlivých zdrojů, uvádí tab. č. 4.1.

5. ZÁVĚR

Základním předpokladem prosperujícího státu je nastavení rozpočtových soustav, které zajistí jednotlivým úrovním přiměřené finanční zdroje pro jejich fungování a rozvoj.

Jak již bylo uvedeno, základním samosprávným územním celkem jsou obce, které disponují právy ale i povinnostmi, ty jsou zakotveny v legislativě ČR. Hospodaření obcí upravuje zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Rozhodování o hospodaření se svěřenými prostředky je výlučně v kompetenci příslušných orgánů obce. Jedním ze základních požadavků v oblasti hospodaření obcí je každoroční vyrovnanost rozpočtu a minimalizace zadluženosti.

Důležitým úkolem obcí je účelné hospodaření s cílem zajistit sociální a ekonomický rozvoj daného území. Do zmíněného cíle je možno zahrnuje také vybudování kvalitní veřejné infrastruktury.

Výběr nejvhodnější varianty financování nákladné investiční akce obce je limitován mnoha okolnostmi, a to zejména počtem obyvatel, velikostí rozpočtu, mírou zadluženosti a hodnotou vlastního majetku obce apod. Z důvodu vysoké finanční náročnosti je nezbytné zapojení různých zdrojů, včetně dotací, úvěrů a návratných finančních výpomocí.

Bakalářská práce přiblížila problematiku obcí, jejich orgánů, rozpočtu a hospodaření. Podrobněji se zabývala obcí Moravičany, na základě analýzy hospodaření obce ve třetí kapitole, je možné konstatovat, že obec hospodáří s přebytkovým rozpočtem a snaží se využívat dotací z různých veřejných zdrojů k rozvoji a zkvalitnění života v obci.

Cílem bakalářské práce bylo nalézt vhodnou variantu financování nákladnější investiční akce, jakou je např. výstavba veřejné kanalizační sítě, která bude co možná nejméně zatěžovat obecní rozpočet. Tento cíl se podařilo splnit, byly zvažovány varianty financování prostřednictvím vlastních zdrojů obce, a dále použitím cizích zdrojů. Následně byla navržena varianta, která zohledňuje finanční možnosti obce, výši rozpočtu obce a výrazně nezvyšuje zadluženost obce Moravičany.

Hypotézou bakalářské práce bylo, že i u malých obcí je možné nalézt finanční prostředky k financování nákladnější investiční akce, kterou je výstavba veřejné kanalizační sítě. Tato hypotéza byla potvrzena.

První varianta, předpokládala financování investiční akce pouze z vlastních zdrojů, což se ukázalo jako nemožné vzhledem k finanční náročnosti výstavby kanalizace a ČOV, která činí 111 mil. Kč a výši ročního rozpočtu obce, zejména možnou výši kapitálových výdajů obce, které se v analyzovaném období průměrně pohybovali kolem 3,5 mil. Kč.

Druhá varianta, zvažovala financování prostřednictvím cizích zdrojů, zejména formou úvěru. Financování investiční akce pouze úvěrovou formou je nereálné, vzhledem k finančním možnostem rozpočtu obce.

Třetí varianta, která počítá s financováním výstavby kanalizace a ČOV přijatými dotacemi, zejména z prostředků OPŽP, SFŽP a rozpočtu Olomouckého kraje, je pro obec výhodná, podmínkou čerpání dotace je však zapojení také vlastních zdrojů obce.

Navržená varianta financování investiční akce v obci Moravičany, je kombinací předchozích variant a její předností je nejmenší míra zatížení rozpočtu obce, která v budoucnu nebude omezovat další rozvoj obce. Tato varianta navrhuje financovat investiční akci obce Moravičany, jejíž celkové náklady činí 111 mil. Kč (po odečtení nákladů na projekt ve výši 900 tis. Kč), přijatými dotacemi z OPŽP a SFŽP ve výši 86 mil. Kč, dále čerpáním úvěru u ČS, a. s. ve výši 10 mil. Kč. Zbývající finanční prostředky může obec čerpat z dotačního programu Olomouckého kraje, ve výši 5 mil. Kč a dále půjčkou ze SFŽP, ve výši 10 mil. Kč.

Česká republika, podobně jako jiné vyspělé země, vnímá stav životního prostředí jako součást národního bohatství, proto podporuje aktivity směřující k zachování, ochraně a zlepšování jeho kvality. Důležitou složku, v oblasti ochrany životního prostředí, tvoří ochrana vod, mezi jejíž hlavní cíle patří ochrana podzemních a povrchových vod, a šetrné odvádění a čištění odpadních vod. Ochrana životního prostředí, hospodárné využívání vodních zdrojů, a také šetrné nakládání s odpadními vodami, však není úkolem pouze pro vodní hospodářství a obce, ale začíná u chování každého z občanů ČR.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knihy:

- [1] KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva. 1. vyd. Praha: Linde Praha, a. s., 2007. 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
- [2] PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [3] REKTORÍK, Jaroslav. Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3.
- [4] HALÁSKOVÁ, Martina, KOVÁŘ, Jiří. Veřejná ekonomika a veřejná správa. 1.vyd. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2005. 200 s. ISBN 80-248-0587-1
- [5] HALÁSEK, Dušan. Veřejná ekonomika. 2.vyd. Opava: Optys, 2007. 207 s. ISBN 978-80-85819-60-1

Legislativa:

- [6] Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, obecní zřízení.
- [7] Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích, krajské zřízení.
- [8] Zákon č. 250/2002 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- [9] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- [10] Zákon č. 10/1993 Sb., o správních poplatcích.
- [11] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů.
- [12] Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.
- [13] Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010.
- [14] Směrnice Rady č. 91/271/EHS o čištění městských odpadních vodách.
- [15] Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon)

Elektronické zdroje:

- [16] Moravičany. *Ekonomika obce* [online]. 2010 [cit. 2010-02-12]. Dostupné z WWW: < http://www.obec-moravicany.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=9861&id_ktg=1008&p1=65>
- [17] Česká spořitelna, a.s. *Dodavatelský úvěr* [online]. 2009 [cit. 2010-02-14]. Dostupné z WWW: < http://www.csas.cz/banka/menu/cs/firmy/nav00000_firmy_nds_289_prod_129>
- [18] Operační program životní prostředí. *Prioritní osa 1* [online]. 2008 [cit. 2010-02-14]. Dostupné z WWW: < <http://www.opzp.cz/sekce/367/prioritni-osa-1/> >
- [19] Ministerstvo zemědělství ČR. *Směrnice Rady o čištění městských odpadních vod* [online]. 2009 [cit. 2010-02-14]. Dostupné z WWW: < [http://eagri.cz/public/eagri/voda/smernice-rady-o-cisteni-mestských-odpadních-vod/aktualizace-strategie-financovani.html](http://eagri.cz/public/eagri/voda/smernice-rady-o-cisteni-mestських-odpadních-vod/aktualizace-strategie-financovani.html) >
- [20] Olomoucký kraj. *Plán rozvoje vodovodů a kanalizací* [online]. 2010 [cit. 2010-03-12]. Dostupné z WWW: < <http://mapy.kr-olomoucky.cz/prvk/> >
- [21] Ministerstvo vnitra ČR. *Počty obyvatel v obcích* [online]. 2010 [cit. 2010-02-22]. Dostupné na WWW: < <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcích.aspx> >
- [22] Český statistický úřad. *Informace o regionech, městech a obcích* [online]. 2010 [cit. 2010-02-18]. Dostupné z WWW: < http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?cislotab=MOS+ZV01&kapitola_id=5&kontext=t&crazeni=ta&pro_4382338=540480 >
- [23] Sdružení vodovodů a kanalizací ČR. *Legislativa* [online]. 2007 [cit. 2010-03-08]. Dostupné z WWW: < <http://www.sovak.cz/index.php?p=legislativa&site=default> >

Ostatní:

- [24] Schválený rozpočet obce Moravičany na rok 2010
- [25] Závěrečné účty obce Moravičany za roky 2005 - 2009
- [26] Výkazy FIN 2 – 12 M obce Moravičany za roky 2005 – 2009
- [27] Žádost obce Moravičany o udělení práva vlastnit a používat znak a prapor

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČOV	Čistička odpadních vod
DPH	Daň z přidané hodnoty
DM	Dlouhodobý majetek
EO	Ekvivalentních obyvatel
EU	Evropská unie
KÚ	Krajský úřad
MŠ	Mateřská škola
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
OÚ	Obecní úřad
OPŽP	Operační program Životní prostředí
PE	Populačním ekvivalentem
PS ČR	Poslanecká sněmovna ČR
POV	Program obnovy venkova
PO	Příspěvková organizace
RO	Rada obce
SFRB	Státní fond Rozvoje bydlení
SFŽP	Státní fond Životního prostředí
SIMU	Soustava informativních a monitorujících ukazatelů
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
ÚSC	Územní samosprávné celky
ZŠ	Základní škola
ZO	Zastupitelstvo obce

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;

beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);

souhlasím s tím, že jeden výtisk diplomové (bakalářské) práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;

bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Šumperku dne 7. 5. 2010

.....
Ivana Horáková

Adresa trvalého pobytu studenta:
Moravičany 167
789 82 Moravičany

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Vítězný návrh znaku a praporu obce Moravičany

Příloha č. 2 – Rozpočet realizace kanalizace a ČOV Moravičany, Doubravice, Mitrovice